

Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 19 december 2022

Tid:

kl. 14:30-17:50

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-25

Justerat den 22 december 2022 Anslaget den 23 december 2022

Olle Burell

Cecilia Brinck

Sara Stenudd

Hans Altsjö
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Interpellation av Gabriel Kroon (SD) till social- och trygghetsborgarrådet Alexander Ojanne (S) om evidensbaserad praktik inom det sociala fältarbetet riktat mot unga
- §2 Bordläggning av interpellation
- §3 Frågestund
- §4 Mötet öppnas
- §5 Anmälningar
- §6 Närvaro
- §7 Justering
- §8 Valärenden i kommunfullmäktige 2022
- §9 Ny mandatperiod: val av ledamöter och ersättare i nämnder, val av ledamöter, suppleanter och revisorer i stiftelser, val av gode män enligt fastighetsbildningslagen med flera
- §10 Ny mandatperiod: val av revisorer för nämnder
- §11 Ny mandatperiod: val av ombud till Storsthlm (tidigare KSL)
- §12 Detaljplan för del av Norra Djurgården 1:1 Uggleviksreservoaren, i stadsdelen Ladugårdsgärdet (vattenreservoar), Dp 2020-02200
- §13 Detaljplan för Bergholmsbacken, Rustmästaren 2 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (ca 700 bostäder varav 72 vårdboende, två förskolor, skola med idrottshall), DP 2016-19586-54
- §14 Ändring av detaljplan för Jordbruksministern 3 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (65 bostäder), Dp 2017-19979
- §15 Hyresavtal och upphandling för upprustning av Brännkyrkahallen

- §16 Projekt Renovering och utveckling av
Kampementsbadet, Norra Djurgården 1:1
- §17 Förlängning av rekommendation om gemensam
finansiering av ett mer samlat system för
kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter
- §18 AB Stockholmshems nyproduktion av bostäder inom
fastigheten Bjurbäcken 10, i stadsdelen Rågsved
- §19 Projekt Cykel Ridderholmskanalen
- §20 Överenskommelse om exploatering med försäljning
respektive tomträtt, för bostäder inom fastigheten
Skarpnäcks gård 1:1, del av fastigheterna
Rustmästaren 2 och 5 samt fastigheten Byamännen 3 i
Bagarmossen, projekt Bergholmsbacken
- §21 Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter
gällande hundrastområden inom Skarpnäcks
stadsdelsnämndsområde
- §22 Arvodering av förtroendevald
- §23 Revidering av sammanträdesdagar för
kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för år 2023
- §24 Nya motioner
- §25 Mötet avslutas

§ 1

Interpellation av Gabriel Kroon (SD) till social- och trygghetsborgarrådet Alexander Ojanne (S) om evidensbaserad praktik inom det sociala fältarbetet riktat mot unga

KS 2022/1253

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Gabriel Kroon (SD) har ställt en interpellation om evidensbaserad praktik inom det sociala fältarbetet riktat mot unga. Kommunfullmäktige beslutade den 28 november 2022 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Ojanne (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se **Bilaga 2**.

**§ 2
Bordläggning av interpellation**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationen som redovisas i punkt 2 i kungörelsen.

Sammanträdet ajourneras kl. 14:45-15:00.

§ 3 Frågestund

Fråga 1

Borgarrådet Hedin (M) ställer en fråga angående lärarnas arbetsmiljö.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 2

Gabriel Kroon (SD) ställer en fråga som lyder: Kommer du att avbryta arbetet med utbyggnaden av Hasselbacken, efter länsstyrelsens senaste besked?

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 3

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga som lyder: Vad hände med personalens julklapp?

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 4

Claes Nyberg (C) ställer en fråga om entreprenörskap i skolan.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 5

Nike Örbrink (KD) ställer en fråga om kuratorssamtal på UMO.

Borgarrådet Ojanne (S) svarar på frågan.

Fråga 6

Borgarrådet Hedin (M) ställer en frågan angående långsiktiga förutsättningar för äldreomsorgen.

Borgarrådet Boucher (V) svarar på frågan.

Fråga 7

Linnéa Vinge (SD) ställer en fråga som lyder: Hur ska majoriteten säkerställa att Stockholms stad har tillräckligt stora skolgårdsytor?

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 8

Hanna Wistrand (L) ställer en fråga som lyder: Vad kostar det, både ekonomiskt och i förtroendekapital, att riva upp redan ingångna avtal?

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

§ 4
Mötet öppnas

**§ 5
Anmälningar**

KS 2022/1329

Beslut

1. Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige:

Slutrapportering gällande Skolfastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av Kämpetorpsskolan, kv. Medaljongen 3, Hägersten-Älvsjö, KS 2022/292

Slutrapportering gällande Skolfastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av Sjöviksskolan, kv. Krönröset 1, Hägersten-Liljeholmen, KS 2022/293

Slutrapportering gällande AB Svenska Bostäders nyproduktion av bostäder inom fastigheten Ledinge 1, Tensta, KS 2022/611

Slutrapportering gällande AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i Algoritmen 1, Hagastaden, KS 2022/612

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) kvartal 3 2021, KS 2022/276

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlagen (SoL) Kvartal 1, 2022 KS 2022/1064

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1§ socialtjänstlagen, kvartal 2 år 2022 – äldreomsorg, KS 2022/1174

2. Skrivelser som inkommit till kommunfullmäktige under tiden 29 november 2022 – 14 december 2022 och delgivits berörda organ godkänns.

**§ 6
Närvaro**

Närvaro redovisas i **bilaga 1**.

§ 7
Justering

Ordföranden Olle Burell (S), 1:e vice ordföranden Cecilia Brinck (M) och 2:e vice ordföranden Sara Stenudd (V) justerar protokollet. Justering sker torsdagen den 22 december 2022.

§ 8**Valärenden i kommunfullmäktige 2022**

Fyllnadsval och avsägelser

19 december 2022

KS 2022/17

Beslut

1. Avsägelser och entlediganden med tillägg enligt förslag från Cecilia Obermüller (MP) och Robert Mjörnberg (V) godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag med tillägg enligt förslag från Cecilia Obermüller (MP) och Anders Österberg (S).
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige den 19 december 2022 behandlas. I ärendet yttrar sig, se **bilaga 2**.

Förslag till beslut

Cecilia Obermüller (MP) föreslår att Lars Strömngrens (MP) avsägelse som ersättare i kommunstyrelsen godkänns och att Martin Hansson (MP) väljs till ersättare i kommunstyrelsen.

Anders Österberg (S) föreslår att Felix Finnveden (S) väljs till ledamot i Micasa Fastigheter i Stockholm AB. Den vakanta platsen i bolaget tillhör Socialdemokraterna.

Robert Mjörnberg (V) föreslår att kommunfullmäktige godkänner Lola Bodins (V) avsägelse som revisor i gruppen Revisorer för granskning av revisorskollegiets administrativa förvaltning.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg från Cecilia Obermüller (MP), Anders Österberg (S) och Robert Mjörnberg (V). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget med tillägg.

§ 9**Ny mandatperiod: val av ledamöter och ersättare i nämnder, val av ledamöter, suppleanter och revisorer i stiftelser, val av gode män enligt fastighetsbildningslagen med flera**

KS 2022/1235

Beslut

1. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valärendet och valberedningens förslag, bilaga till valärendet, med tillägg och ändringar enligt förslag från borgarrådet Jönsson (L), Sophia Granswed Baat (M) och Anders Österberg (S).
2. Inkallelseordning för ersättare vid ordinarie ledamöters frånvaro bestäms enligt förslag i valärendet.
3. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige, Ny mandatperiod: val av ledamöter och ersättare i nämnder, val av ledamöter, suppleanter och revisorer i stiftelser, val av gode män enligt fastighetsbildningslagen, val av ledamöter och ersättare i Storstockholms brandförsvaret, val av ledamot, ersättare och revisor i Samordningsförbundet Stockholms stad, val av ledamöter i rådet till skydd för Stockholms skönhet, val av ledamöter och ersättare till Östra Sveriges luftvårdsförbund behandlas.

I ärendet yttrar sig, se **bilaga 2**.

Förslag till beslut

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige väljer Elisabeth Kornfeld (L) till ersättare i stadsbyggnadsnämnden, Birgitta Rydell (L) till ledamot i Stiftelsen SHIS Bostäder samt Jura Miniotaité (L) till ersättare i Storstockholms Brandförsvaret.

Sophia Granswed Baat (M) föreslår att nomineringen av Arne Genschous (M) som ersättare i valnämnden återtas och att platsen vakantsätts. Hon föreslår även att kommunfullmäktige väljer Stefan Kindborg (M) till lekmannarevisorssuppleant i Direktionen för Handelshögskolan i Stockholm och lekmannarevisorssuppleant i Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell samt att Carsten Friberg (M) väljs till lekmannarevisorssuppleant i Stiftelsen Barnens Dag.

Anders Österberg (S) föreslår att nomineringen av Matz Larsson (S) som ersättare i Norrmalms stadsdelsnämnd återtas och att Jamal El

Mourabit (S) väljs till ersättare i Norrmalms stadsdelsnämnd.

I samband med att ärendet återupptas mellan behandlingen av ärende 13 och 14 på föredragningslistan föreslår Anders Österberg (S) att kommunfullmäktige väljer Petter Martinsson (S), Fredrik Boeke (S) och Berit Nyberg (S) till ledamöter i Östermalms stadsdelsnämnd och Noor Karim (S), Emil Bustos (S), Sanna Eliasson (S) och Nima Nikaein (S) till ersättare i Östermalms stadsdelsnämnd.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg från borgarrådet Jönsson (L), Sophia Granswed Baat (M) och Anders Österberg (S).

Mellan behandlingen av ärende 13 och 14 på föredragningslistan frågar ordföranden om fullmäktige tillåter att Anders Österbergs (S) ändringsförslag kan tas upp för behandling och finner att så är fallet. Därefter frågar ordföranden om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg och ändringar från borgarrådet Jönsson (L), Sophia Granswed Baat (M) och Anders Österberg (S) och finner att så är fallet.

§ 10**Ny mandatperiod: val av revisorer för nämnder**

KS 2022/1234

Beslut

1. Indelning av stadens verksamhet i tre revisionsområden fastställs i enlighet med vad som sägs i valärendet med ändringen att servicenämnden flyttas från revisionsområde 1 till revisionsområde 2.
2. Tjugo revisorer utses, bland dem en ordförande och en vice ordförande för revisionsområde 1 (revisorsgrupp 1) för granskning av åren 2023–2026, enligt valberedningens förslag, bilaga till valärendet, med tillägg enligt förslag från borgarrådet Jönsson (L).
3. Av de tjugo revisorerna utses nio revisorer, bland dem en ordförande och en vice ordförande, för revisionsområde 2 (revisorsgrupp 2) för granskning av åren 2023–2026, enligt valberedningens förslag, bilaga till valärendet, med tillägg enligt förslag från borgarrådet Jönsson (L).
4. Av de tjugo revisorerna utses elva revisorer, bland dem en ordförande och en vice ordförande, för revisionsområde 3 (revisorsgrupp 3) för granskning av åren 2023–2026, enligt valberedningens förslag, bilaga till valärendet, med tillägg enligt förslag från borgarrådet Jönsson (L) samt ändring enligt förslag från Robert Mjörnberg (V).
5. Av de tjugo revisorerna utses fem ledamöter – däribland de utsedda ordförandena i revisorsgrupperna – och fem ersättare i revisorskollegiet för granskning av åren 2023–2026, enligt valberedningens förslag, bilaga till valärendet med tillägg enligt förslag från borgarrådet Jönsson (L).
6. Ordföranden i revisorsgrupp 1 utses till ordförande i revisorskollegiet och ordföranden i revisorsgrupp 3 utses till vice ordförande i kollegiet.
7. Föreslagna val av ersättare bestämmer den ordning som ersättarna ska inträda till tjänstgöring.
8. Fem revisorer, bland dem en ordförande, utses för granskning av revisorskollegiets administrativa förvaltning för åren 2023–2026, enligt valberedningens förslag, bilaga till valärendet.
9. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige 2022, Ny mandatperiod: val av revisorer för nämnder behandlas.

I ärendet yttrar sig, se **bilaga 2**.

Förslag till beslut

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige väljer Ulf Fridebäck (L) och Lena Huss (L) till revisorer i revisorsgrupp 1, Ulf Fridebäck (L) till vice ordförande i revisorsgrupp 2, Lena Huss (L) till revisor i revisorsgrupp 3, Ulf Fridebäck (L) till ledamot i revisorskollegiet och Lena Huss (L) till ersättare i revisorskollegiet.

Anders Österberg (S) föreslår att servicenämnden flyttas från revisionsområde 1 till revisionsområde 2.

Robert Mjörnberg (V) föreslår att kommunfullmäktige väljer Lola Bodin (V) som revisor i revisorsgrupp 3.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg från borgarrådet Jönsson (L) samt ändring från Anders Österberg (S) och Robert Mjörnberg (V). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget med tillägg och ändringar.

§ 11**Ny mandatperiod: val av ombud till Storsthlm (tidigare KSL)**

KS 2022/1232

Beslut

1. 49 ombud och 49 ersättare utses till Storsthlms (tidigare KSL) förbundsmöten under åren 2023–2026, enligt valberedningens förslag, bilaga till valärendet, med tillägg enligt förslag från borgarrådet Jönsson (L).
2. Föreslagna val av ersättare bestämmer den ordning som ersättarna ska inträda till tjänstgöring.
3. Vakanser bordläggs.
4. Sammanträdesarvode ska utgå till ombud och ersättare enligt samma belopp som sammanträdesarvode för nämnder.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige 2022, Ny mandatperiod: val av ombud till Storsthlm (tidigare KSL) behandlas.

Förslag till beslut

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige väljer Anne-Lie Elfván, Åsa Nilsson Söderström, Sara Svanström och Rasmus Jonlund (alla L) till ersättare i Storsthlms förbundsmöten.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg från borgarrådet Jönsson (L). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget med tillägg.

§ 12**Detaljplan för del av Norra Djurgården 1:1
Uggleviksreservoaren, i stadsdelen Ladugårdsgärdet
(vattenreservoar), Dp 2020-02200**

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2022/1121

Beslut

Detaljplan för del av Norra Djurgården 1:1.
Uggleviksreservoaren, i stadsdelen Ladugårdsgärdet
(vattenreservoar), Dp 2020-02200 antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller
Detaljplan för del av Norra Djurgården 1:1. Uggleviksreservoaren, i
stadsdelen Ladugårdsgärdet (vattenreservoar), Dp 2020-02200.

I debatten yttrar sig, se **Bilaga 2**.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) och Björn Ljung (L) föreslår att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att
återremittera ärendet. Om ärendet inte återremitteras föreslås att
kommunfullmäktige beslutar att avslå ärendet.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska
avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet
ska avgöras idag. Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag
mot Sverigedemokraternas förslag om att avslå ärendet och finner
att fullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Handlingar i ärendet

R2 Utlåtande Detaljplan för del av Norra Djurgården 1:1
Uggleviksreservoaren, i stadsdelen Ladugårdsgärdet
(vattenreservoar), DP 2020-02200, KS 2022/1121-3

Bilaga Granskningsutlåtande GDPR, KS 2022/1121-1.1, 2022-09-16

Bilaga Planbeskrivning antagande, KS 2022/1121-1.2, 2022-09-16

Bilaga Samrådsredogörelse GDPR, KS 2022/1121-1.3, 2022-02-18

Bilaga Planbestämmelser, KS 2022/1121-1.4, 2022-09-16

§ 13

Detaljplan för Bergholmsbacken, Rustmästaren 2 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (ca 700 bostäder varav 72 vårdboende, två förskolor, skola med idrottshall), DP 2016-19586-54

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2020/1695

Beslut

Detaljplan för Bergholmsbacken, Rustmästaren 2 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (ca 700 bostäder varav 72 vårdboende, två förskolor, skola med idrottshall), DP 2016-19586-54, antas.

Reservation

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att inte återremittera ärendet.

Deltar inte i beslutet

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna avstår från att delta i beslutet i övrigt.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för Bergholmsbacken, Rustmästaren 2 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (ca 700 bostäder varav 72 vårdboende, två förskolor, skola med idrottshall), DP 2016-19586-54.

Kommunstyrelsens utlåtande dnr KS 2020/1695 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandet KS 2022/1082.

I debatten yttrar sig, se **Bilaga 2**.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så är fallet.

Handlingar i ärendet

R2 Utlåtande Detaljplan för Bergholmsbacken, Rustmästaren 2 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (ca bostäder 700 varav 72 vårdboende, två förskolor, skola med idrottshall), DP 2016-19586-54

Bilaga Rev planbeskrivning antagande, KS 2020/1695-1.3, 2020-11-17

Bilaga Rev plankarta antagande, KS 2020/1695-1.5, 2020-08-25 rev. 2020-11-17

Samrådsredogörelse del 1, KS 2020/1695-1.2, 2019-10-28

Samrådsredogörelse - Del 2 GDPR, KS 2020/1695-1.7, 2018-10-28

Granskningsutlåtande Del 1, KS 2020/1695-1.1, 2020-11-17

Granskningsutlåtande Del 2 GDPR, KS 2020/1695-1.6, 2020-11-17

§ 14

Ändring av detaljplan för Jordbruksministern 3 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (65 bostäder), Dp 2017-19979

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2022/1197

Beslut

Detaljplan för Jordbruksministern 3 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (65 bostäder), Dp 2017-19979, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Ändring av detaljplan för Jordbruksministern 3 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (65 bostäder), Dp 2017-19979.

I debatten yttrar sig, se **bilaga 2**.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S), Björn Ljung (L) och Mikael Valier (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15**Hysesavtal och upphandling för upprustning av
Brännkyrkahallen**

Framställan från idrottsnämnden

KS 2022/680

Beslut

Hysesavtal för Brännkyrkahallen enligt bilaga 1 till
utlåtandet, avslås.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet
och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för
det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller
Hysesavtal och upphandling för upprustning av Brännkyrkahallen.

I debatten yttrar sig, se **Bilaga 2**.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt
kommunstyrelsens förslag.

Karin Ernlund (C), Hanna Wistrand (L), Anna Cedershiöld Stuart
(M) och Anton Roos (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets
och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16**Projekt Renovering och utveckling av Kampementsbadet,
Norra Djurgården 1:1**

Inriktningsbeslut

Framställan från fastighetsnämnden och idrottsnämnden

KS 2022/801

Beslut

1. Inriktningen för projekt Renovering och utveckling av Kampementsbadet, Norra Djurgården 1:1, godkänns.
2. Fastighetsnämnden medges rätt att fortsätta planering för projektet Renovering och utveckling av Kampementsbadet i enlighet med alternativ C och alternativ A som underlag för ett kommande genomförandebeslut till en investeringsutgift som redovisas i bilaga 2 till utlåtandet.
3. Utgifterna för år 2022 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2023.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Projekt Renovering och utveckling av Kampementsbadet, Norra Djurgården 1:1.

I debatten yttrar sig, se **Bilaga 2**.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17**Förlängning av rekommendation om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter**

Rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioner
KS 2022/952

Beslut

Sveriges Kommuner och Regioners rekommendation till kommunerna om förlängning av gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Förlängning av rekommendation om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18

AB Stockholmshems nyproduktion av bostäder inom fastigheten Bjurbäcken 10, i stadsdelen Rågsved

Genomförandebeslut

KS 2022/999

Beslut

Genomförandet av AB Stockholmshems nyproduktion av bostäder inom fastigheten Bjurbäcken 10, i stadsdelen Rågsved med en investeringsutgift om 371 mkr, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller AB Stockholmshems nyproduktion av bostäder inom fastigheten Bjurbäcken 10, i stadsdelen Rågsved.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19**Projekt Cykel Riddarholmskanalen**

Framställan från trafiknämnden

Genomförandebeslut

KS 2022/668

Beslut

1. Trafiknämnden medges rätt att genomföra projekt Cykel Riddarholmskanalen till en utgift om 82,0 mnkr.
2. Utgifterna för 2022 ska inrymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2023.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att inte återremittera ärendet.

Deltar inte i beslutet

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna avstår från att delta i beslutet i övrigt.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Projekt Cykel Riddarholmskanalen.

I debatten yttrar sig, se **Bilaga 2**.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så är fallet.

§ 20

Överenskommelse om exploatering med försäljning respektive tomträtt, för bostäder inom fastigheten Skarpnäcks gård 1:1, del av fastigheterna Rustmästaren 2 och 5 samt fastigheten Byamännen 3 i Bagarmossen, projekt Bergholmsbacken

Genomförandebeslut

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2022/1082

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom Skarpnäcks gård 1:1, del av Rustmästaren 2 och 5 samt Byamännen 3 i Bagarmossen, projekt Bergholmsbacken, till en investeringsutgift om 396,7 mnkr, investeringsinkomst om 50,2 mnkr samt en försäljningsinkomst om 600,4 mnkr.
2. Utgifterna för år 2022 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2023.
3. Försäljning av mark inom del av Skarpnäcks gård 1:1 och del av Rustmästaren 2 och 5 med en preliminär köpeskilling om cirka 262 mnkr godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
4. Försäljning av mark inom del av Rustmästaren 2 och 5 med en preliminär köpeskilling om cirka 258 mnkr godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet.
5. Försäljning av mark inom del av Skarpnäcks gård 1:1 och Byamännen 3 i Bagarmossen med en preliminär köpeskilling om cirka 60 mnkr godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga 3 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att inte återremittera ärendet.

Deltar inte i beslutet

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna avstår från att delta i beslutet i övrigt.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med försäljning respektive tomträtt, för bostäder inom fastigheten Skarpnäcks gård 1:1, del av fastigheterna Rustmästaren 2 och 5 samt fastigheten Byamännen 3 i Bagarmossen, projekt Bergholmsbacken.

Kommunstyrelsens utlåtande dnr KS 2022/1082 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtandet KS 2020/1695.

I debatten yttrar sig, se **bilaga 2**.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så är fallet.

§ 21**Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter gällande
hundrastområden inom Skarpnäcks
stadsdelsnämndsområde**

Hemställan från Skarpnäcks stadsdelsnämnd
KS 2022/1168

Beslut

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, i enlighet med Skarpnäck stadsdelsnämnds förslag samt bilagorna 1-9 till utlåtandet godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter gällande hundrastområden inom Skarpnäcks stadsdelsnämndsområde.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22
Arvodering av förtroendevald

KS 2022/304

Beslut

Arvode ska utges till Rashid Mohammed (V) om 40 procent av helt arvode för perioden den 1 januari 2023 till och med den 28 februari 2023.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Arvodering av förtroendevald.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23

Revidering av sammanträdesdagar för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för år 2023

KS 2022/1308

Beslut

Reviderade sammanträdesdagar för kommunfullmäktige år 2023 godkänns enligt utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Revidering av sammanträdesdagar för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för år 2023.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 24
Nya motioner**

Följande motioner väcktes under perioden 29 november till 19 december 2022:

1. Motion av Dennis Wedin (M), om att Spånga bör slå ihop med Hässelby-Vällingby eller Bromma stadsdelsnämnd. Rotel I. KS 2022/1319
2. Motion av Karin Ernlund, Svante Linusson och Claes Nyberg (alla C) om att införa ett digitaliseringsutskott. Rotel I. KS 2022/1352
3. Motion av Karin Ernlund (C) om förlängning av Ågesta konstsnöspår. Rotel II. KS 2022/1435
4. Motion av Karin Ernlund och Jonas Naddebo (båda C) om ett utomhusbad i Stockholm samt flytt av Domstolsverkets verksamhet. Rotel I. KS 2022/1434
5. Motion av Karin Ernlund (C) om att anlägga en piazza i kvarteret Yxan 4:s östra spets. Rotel II. KS 2022/1436

§ 25
Mötet avslutas

Bilaga 1

Kommunfullmäktige 2022-12-19

Sida 35 (95)

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
48	Burell, Olle		S	15:21	17:51
77	Brinck, Cecilia		M	14:26	17:51
47	Stenudd, Sara		V	14:53	17:51
56	Abdullahi Ali, Nassir	Karlsson, Oscar	S	15:52	17:51
105	Ali Hassan, Shamso		V	16:08	17:51
42	Ali, Ismail		C	15:42	17:51
102	Aranda de Gutiérrez, Norma		S	14:33	17:51
92	Armstad, Stian		S	15:44	17:51
23	Bjuggren, Emilia		S	14:59	17:49
8	Boucher, Torun		V	14:46	17:49
58	Carlsson Hallberg, Ewa		S	15:12	17:51
94	Carlsson, Alma		S	14:52	17:51
13	Cederschiöld, Anna		M	15:58	17:51
80	Edin, Anders		SD	15:01	17:51
53	Edlund, Ingela		S	14:26	17:48
40	Elfvén, Anne-Lie		L	15:45	17:51
67	Elmlund, Annika		M	15:51	17:48
20	Ernlund, Karin		C	15:18	17:51
95	Finnveden, Felix		S	14:34	17:51
69	Friberg, Annika		M	15:25	17:49
90	Gjerswold, Gabrielle	Badeli, Aida	MP	15:55	17:51
12	Granswed Baat, Sophia		M	16:00	17:51
96	Gustafsson, Karin	Bengtsson, Frida	S	14:31	17:51
103	Güler, Esme	Sinisalo, Carolina	S	14:33	17:51
52	Göransson, Anders		S	15:48	17:51
51	Hansson, Martin		MP	14:34	17:51
4	Hedin, Andrea		M	14:33	17:51
66	Hedrup, Tom	Randquist, Theréz	M	14:26	17:51
61	Heinonen, Johan		S	14:36	17:51
34	Hellström, Anette		M	15:34	17:49
37	Hollis, Michaela		KD	15:22	17:51
107	Holm, Jens		V	15:56	17:51
70	Hökmark, Christoffer		M	14:44	17:51
43	Ibrahim, Ashna	Hojem, Frank	C	15:17	17:51
46	Jacobsson, Kristin		C	15:08	17:51
30	Jama, Hassan		V	16:00	17:48
88	Jama, Mansur		MP	15:15	17:51
31	Johansson, Tobias		V	16:00	17:51
39	Jonlund, Rasmus	Nilsson, André	L	15:50	17:51
79	Juntunen, Tapani		SD	14:33	17:51

Bilaga 1

Kommunfullmäktige 2022-12-19

18	Jönsson, Jan		L	14:57	17:48	Sida 36 (95)
101	Kazinic, Elvir		S	15:40	17:51	
62	Kratz, Tina		V	15:01	17:49	
86	Kroon, Gabriel		SD	14:34	17:51	
81	Kroon, Julian		SD	14:47	17:51	
72	König Jerlmyr, Anna	Rosencrantz, Per	M	14:26	17:51	
104	Körhan, Özlem	Warlenius, Rikard	V	16:10	17:51	
36	Lennaárd, Fritz		M	15:56	17:48	
89	Lidberg, Clara	König, Felix	MP	16:00	17:51	
99	Lind, Andreas		S	14:29	17:51	
7	Lindblom, Clara	Herrström, Cecilia	V	15:27	17:51	
71	Lindström, Therese	Brege, Johan	M	14:27	17:51	
45	Linusson, Svante		C	15:09	17:49	
16	Ljung, Björn		L	15:04	17:51	
64	Ljuslin, Maria		V	16:04	17:49	
97	Lorentzi, Ulrika		S	15:20	17:49	
11	Lutz, Kristina	Fernell-Ingelström, Yvonne	M	14:39	17:51	
9	Mattsson, Alexandra		V	15:50	17:51	
63	Mjörnberg, Robert		V	15:00	17:51	
38	Modig, Aron	Valier, Mikael	KD	15:57	17:51	
28	Mohammed, Rashid	Karlsson, Ann	V	16:07	17:51	
29	Mustonen, Maria		V	15:49	17:51	
19	Naddebo, Jonas		C	15:16	17:48	
41	Nilsson Söderström, Åsa		L	15:52	17:51	
32	Nilsson, Johan		M	15:39	17:51	
10	Nilsson, Jonas		M	15:48	17:51	
44	Nyberg, Claes		C	14:35	17:51	
87	Obermüller, Cecilia		MP	15:58	17:51	
24	Ojanne, Alexander		S	14:30	17:51	
98	Piazzolla, Catharina		S	15:42	17:51	
93	Rashid, Sona		S	14:25	17:51	
60	Renlund, Emmelie	Lindgren, Jimmy	S	14:34	17:51	
91	Risberg, Eva		S	14:25	17:51	
83	Salnikov, Sergej		SD	15:45	17:51	
27	Salvo, Maria-Elsa		S	15:04	17:51	
65	Sharaf Abdi, Ahmed		V	15:50	17:51	
54	Sjöberg, Ulla		S	14:26	17:51	
35	Sjölander, Henrik		M	15:47	17:51	
14	Slottner, Erik	Roos, Anton	KD	15:51	17:51	
17	Smedberg-Palmqvist, Isabel		L	15:50	17:51	
57	Stavling, Margareta		S	14:26	17:51	
50	Strömgren, Lars		MP	15:10	17:51	

Bilaga 1

Kommunfullmäktige 2022-12-19

106	Svanfeldt Obligado, Marcus	Mayr, Marre	V	15:48	17:51	Sida 37 (95)
74	Svanström, Sara	Wistrand, Hanna	L	14:51	17:51	
84	Söderström, Leif		SD	14:49	17:51	
75	Tufvesson, Christina	Heimbrand, Christoffer	L	16:02	17:51	
22	Valeskog, Jan		S	14:59	17:49	
100	Vencu Velasquez Castro, Daniel Agustin	Snis Sigtryggsson, Bjarne	S	15:33	17:51	
26	Vikman, Arvid		S	14:46	17:51	
85	Vinge, Linnéa		SD	14:32	17:49	
55	Walther, Ulf		S	15:53	17:51	
21	Wanngård, Karin		S	14:59	17:49	
82	Wassermann, Emelie		SD	15:15	17:49	
5	Wedin, Dennis	Virro, Henrik	M	14:38	17:51	
68	Wejke Norberg, Lou-Ann		M	14:34	17:51	
73	Werner, Hanna		M	14:46	17:51	
78	Åkerlund, Liliane		SD	14:26	17:51	
15	Örbrink, Nike		KD	14:30	17:51	
25	Österberg, Anders		S	14:26	17:49	
59	Österman, Gustav		S	15:31	17:51	
6	Fjellner, Christofer		M	16:01	17:51	
6	Fjellner, Christofer		M	16:04	16:04	
49	Lindhagen, Åsa		MP	16:02	17:51	

Yttranden 2022-12-19

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 19 december 2022

§ 1 Interpellation av Gabriel Kroon (SD) till social- och trygghetsborgarrådet Alexander Ojanne (S) om evidensbaserad praktik inom det sociala fältarbetet riktat mot unga

Anförande nr 1

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag tänkte prata om en debatt som vi har varit inne på ett par gånger tidigare men där vi inte riktigt fått något bra svar från majoriteten. Majoriteten, med Socialdemokraterna i spetsen, satsar denna mandatperiod ungefär 10 miljoner kronor på fältassistenter. Fältassistenterna är ett verktyg, en insatsgrupp som ska vara ute och träffa ungdomar och helt enkelt se till att de har en trygghet. I den bästa av världar ska man kunna agera brottsförebyggande.

Men när vi lägger pengar på denna sociala insats – vi lägger ändå 10 miljoner kronor på detta; tidigare lade vi 39 miljoner kronor – måste man fråga sig vilken effekt vi får av dessa pengar. Och framför allt, finns det någon tidigare evidens? Finns det någon forskningsstudie, någon primärstudie eller, ännu bättre, någon systemstudie, som pekar på att detta är en effektiv insats för att nå syftet att främja trygghet, agera brottspreventivt och så vidare?

Det finns inget underlag för detta; det har vi delvis fått bekräftat tidigare. Därför blir jag faktiskt något förvånad över att man från majoritetens och Socialdemokraternas sida lägger ytterligare 10 miljoner kronor på en sådan här satsning innan man har utvärderat den och följt upp den. Jobbar man på detta sätt när det gäller de sociala insatserna förstår jag såklart att vi slänger pengar i sjön samtidigt som våra barn och unga inte får den hjälp som de behöver.

Med anledning av detta tycker jag att det är väldigt viktigt för stockholmarna, inte minst för oss som sitter i denna kammare, att få reda på hur Socialdemokraterna resonerar när man lägger pengar på en sådan här insats. Vilken evidens stöder man sin insats på? Eller hoppas man helt enkelt att detta ska ge en effekt? Om det är så att man bara hoppas på något ska man var tydlig med detta mot väljarna: Det här är en osäker åtgärd som måste följas upp. Men att döma av vad vi har hört tidigare från denna majoritet är det inte alls så att man hoppas, utan man menar att det finns hård evidens för effektiviteten. Det tror jag att man kan ifrågasätta i grunden.

Anförande nr 3

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Jag vill börja med att tacka ledamoten Gabriel Kroon för interpellationen. Detta är ett viktigt område som inte nog kan debatteras. Vi ska vrida och vända på varje sten för att komma till rätta med ungdomskriminaliteten här i staden.

Under mitt researcharbete för att besvara denna interpellation har jag inte hittat någon effektutvärdering av fältassistenter. Det verkar inte ha gjorts någon sådan i Sverige – det har ledamoten helt rätt i. Skälen till detta är flera. Det är ett komplext samhällsproblem som vi försöker lösa med fältassistenterna, och det är sällan *en* insats som är lösningen eller som används. Vilken insats som ger effekt är svårt, kanske omöjligt, att utvärdera.

Detta är något som återkommer på det sociala området. Just nu pågår också utvärderingen av de sociala insatsgrupperna, och även där är det mycket svårt att säga vare sig bu eller bä då insatserna är mycket svårutredda. Ett utslag behöver inte alltid vara detsamma som effekten av en insats.

Denna verksamhet är svår att utreda också eftersom fältassistenter kan betyda väldigt olika saker i olika delar av landet, vilket gör att det är svårt med enhetlig forskning. I vissa fall handlar det om sjysta killar på stan som umgås och hänger med ungdomar, och i andra fall, som i Stockholm, om ett fältförlagt socialt arbete.

Vi har en Stockholmsstandard som har tagits fram tillsammans med den Sverigeledande docenten Björn Andersson vid Göteborgs universitet. Den innebär att de som anställs ska ha en socionomutbildning. De ska gå introutbildningar; det är en specialutbildning som är framtagen för Stockholm och hålls av staden. Utvecklingsarbetet görs sedan ihop med grannländer som Norge och Finland och i dialog med Socialstyrelsen. Vi jobbar alltså med att få upp evidensen här.

Staden har ett lagstadgat ansvar att jobba med förebyggande socialt fältarbete, enligt socialtjänstlagen. Det är alltså det vi gör här.

Avslutningsvis vill jag säga att fältförlagt arbete och fältassistenter möjliggör att staden kommer i kontakt med unga som annars inte själva hade sökt sig till staden för att få stöd och hjälp. Detta kommer från Socialstyrelsens egen rapport från förra året.

Jag vill också rätta ledamoten. Det är inte så att vi lägger 10 miljoner, utan vi ökar satsningen med 10 miljoner jämfört med föregående år. Det är alltså en ytterligare ökning för att alla stadsdelar som inte haft det tidigare ska få fältassistenter.

Vi vill utvärdera detta arbete. Det har varit svårt att få forskare att ställa upp på att göra denna utvärdering. Vi har haft dialog med universiteten. Därför är det kanske bra att denna interpellation ställs; jag är mycket tacksam för det. Kanske sitter någon forskare och tänker: Det här skulle jag absolut vilja forska på och göra en uppföljning av. Så återigen – tack så jättemycket för interpellationen!

Anförande nr 4

G a b r i e l K r o o n (SD): Tack för svaret! Insatsen med fältassistenter har funnits i Sverige sedan 50–60-talet. Jag tycker att det är bekymmersamt att vi fortfarande inte har någon gedigen utvärdering av denna insats. I Stockholm har man, som du mycket riktigt säger, fram till i går lagt 39 miljoner kronor. Ni lägger ytterligare 10 miljoner kronor, vilket uppenbarligen innebär att ni tycker att detta är en bra insats som förtjänar ännu mer pengar, i stället för, kanske, en förstärkning av socialsekreterarnas yrkesroll eller förstärkt granskning av våra upphandlingar inom det sociala området. Ni anser att vi ska fördela 10 miljoner kronor till fältassistenter – bra så!

Då kommer nästa fråga: Vad baserar ni detta på? Jag är glad att även ni har gjort en forskningsöversikt och kommit fram till att det inte finns något forskningsbelägg för att denna insats fungerar. Det är också jättebra. Bekymret är, som jag ser det: Hur kan vi arbeta med sådana här sociala insatser, som vi har gjort i stort sett sedan 50-talet, utan att ha belägg för att de funkar? Det är otroligt oroande och kanske också förklarar varför kriminaliteten växer i vår stad.

Jag köper inte riktigt ditt resonemang om att det inte finns någon forskare som vill åta sig denna uppgift. Det är klart att det finns socialforskare som skulle kunna tänka sig att arbeta med Sveriges största kommun och utvärdera en av våra främsta och viktigaste insatser, som finns i hela Sverige. Här tror jag att ni i majoriteten måste intensifiera ert arbete och se till att plocka in forskare i detta. Det kan till exempel vara genom projektmedel – att man delfinansierar forskningen. Tyvärr saknas ju dessa projektmedel i er egen budget. Om ni inte medfinansierar forskningen finns såklart en risk att ingen vill åta sig den; det är naturligt.

Min andra fråga i denna interpellation handlade om hur du, Alexander, och framför allt majoriteten ser på det evidensbaserade arbetet. Jag är glad att det genomförs en undersökning av de sociala insatsgrupperna. Jag kan samtidigt konstatera att de undersökningar av dessa grupper som genomförts tidigare har visat att det i stort sett inte finns någon effekt över huvud taget utan att de i vissa fall är helt verkningslösa, trots att vi lägger stora pengar på detta. Det här är återigen en insats som vittnar om ett oroande mönster, där man verkligen kan fråga sig vad vi egentligen får för de pengar som vi lägger på det förebyggande arbetet gentemot unga.

Jag skulle gärna vilja ha en tydligare redogörelse. Hur kommer du mot bakgrund av denna erfarenhet att stärka det evidensbaserade arbetet när det gäller socialtjänstens insatser?

Anförande nr 5

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Jag tycker att ledamoten Gabriel Kroon drar lite för långtgående slutsatser av att det inte finns någon forskning. Det betyder inte att något heller talar för att det *inte* har någon effekt. Huvudpoängen i det jag försöker säga är att det är svårt att få fram effekten. Området är så komplext att det är svårt att veta. Det är sällan vi har bara en insats.

Vi kan kolla på Skarpnäck, till exempel. Om vi skulle göra en utvärdering om några år och det visar sig att vi har fått ned ungdomsbrottsligheten – att saker och ting har hänt där – är frågan om vi då kan säga att det är fältassistenternas förtjänst. Eller är det för att vi satsade på administrativt stöd till socialsekreterarna? Eller är det satsningarna på skolan? Vilken av dessa reformer som vi har presenterat i budgeten är det som har lett fram till förbättringarna? Det är detta som är problemet med all forskning på det sociala området, som jag försökte belysa med exemplet med de sociala insatsgrupperna.

Man ska också komma ihåg att det finns beprövad erfarenhet hos professionen när det gäller vad man anser fungerar. Detta är ett erfarenhetsutbyte som vi har med hela Norden.

Jag kommer absolut att jobba för att vi ska utvärdera mer. Jag kommer att försöka jobba ännu mer för att universiteten ska vilja ta på sig att forska på dessa områden. Det stora problemet har ju varit att ingen forskare har räckt upp handen och sagt: Absolut, vi vill vara med och utvärdera fältassistenterna. Ändå har vi eftersökt det hos akademien. Det är väl där det finns en problematik. Problematiken är inte att forskningen visar att det är verkningslöst utan att forskningen inte finns.

Anförande nr 6

G a b r i e l K r o o n (SD): Det stämmer mycket bra att forskningen inte finns. Hade den funnits hade vi åtminstone haft någon aning. Det är precis som även borgarrådet är inne på: Vi vet inte vilken satsning som potentiellt ökar eller minskar ungdomskriminaliteten i Stockholm. Vi kan bara gissa oss fram och kanske använda ideologi för att berättiga vår ståndpunkt. Det är därför det är så viktigt att ni jobbar med gedigna vetenskapliga utvärderingar och inte bara med patient- och brukarenkäter och socialtjänstenkäter, som i grunden är väldigt subjektiva och gör det väldigt svårt att tydligt avgöra effekten av en enskild insats.

Jag tycker också att det är viktigt att synen på framför allt det sociala arbetet framöver blir mycket mer utvecklad. Här måste ni hämta större inspiration från hur sjukvården arbetar. Det är helt otänkbart att inom sjukvården göra en operation eller ett terapeutiskt behandlingsinslag utan att ha tillräcklig evidens bakom – dels för att det faktiskt kan skada patienten, som kanske skulle kunna få en annan insats i stället, dels för att det kostar pengar för det allmänna. Det är därför man gör tydliga hälsoekonomiska utvärderingar av olika insatser och därefter bestämmer om en insats ger tillräckligt bra effekt för att kostnaden ska vara berättigad.

Ni har valt att lägga 10 miljoner ytterligare på en insats trots att ni inte har någon som helst aning om vad effekten är. Det tycker jag är en oroande trygghetspolitik. Det kanske kommer att prägla era fyra år vid makten, och det kanske också har präglat er regerings tid vid makten, när vi nu ser resultatet av färre poliser i Stockholm efter en tid med socialdemokratisk regering. Samtidigt är jag också orolig över att tuffa, konkreta insatser som faktiskt har stöd, till exempel föräldrastödsprogram, inte kommer att användas i tillräckligt stor utsträckning för att ni i stället kommer att lägga pengar på fältassistenterna.

Men jag hoppas att du, Alexander, i ditt framtida arbete tar tag i dessa frågor ordentligt och försöker att överträffa dina tidigare kollegor. Se till att knyta till er akademien, finansiera deras forskning och möjliggöra åtminstone något underlag för vår debatt. Just nu famlar vi nämligen i blindo när vi hoppas hitta en lösning för att stävja ungdomskriminaliteten men i själva verket inte har en aning. Detta är det mest oroande, tycker jag, framför allt för våra framtida generationer, som får insatser med osäker kvalitet och effekt som kostar otroligt mycket pengar.

Anförande nr 7

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Vi kan inte heller sitta med armarna i kors. Jag tror att med den situation vi har i Stockholm, med ökad otrygghet och kriminalitet, behöver vi göra insatser där vi har beprövad erfarenhet, om det är det enda vi har att gå på. Att sitta med armarna i kors kommer aldrig att vara mitt svar på den växande otryggheten i samhället. Vi gör också satsningar på föräldrastödsprogrammen i budgeten, som ledamoten mycket väl vet efter budgetdebatten förra veckan.

Vi kommer att jobba med att knyta till oss akademien. Jag ser att detta verkligen bör vara stadens uppgift – att lösa det förebyggande arbetet mot kriminalitet – särskilt efter att ha läst Tidöavtalet, där hårdare straff och hårdare tag mot kriminella nämns i 63 punkter, medan det förebyggande arbetet, som är minst lika viktigt, bara nämns i en bisats. Vi kan inte bara bura in buset; vi måste också se till att det inte kommer nya kriminella.

§ 3 Frågestund

Fråga nr 1. Lärarnas arbetsmiljö

Anförande nr 8

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Under föregående vecka rapporterade SVT flera kvällar i rad om lärarnas arbetsmiljö och att den har försämrats den senaste tiden. Det var lärare som vittnade om att de utsätts för misshandel och hot i sin vardag på ett sätt som måste anses oacceptabelt. Vi fick höra läraren Caroline berätta hur en elev hoppade ned och tog stryngrepp. Hon beskrev hur hon trodde att hon skulle sluta andas och hur de andra eleverna i klassrummet såg detta.

Facket har slagit larm, men jag har inte hört något från skolborgarrådet; det har varit helt tyst. Mina frågor är därför: Vilka åtgärder har du satt in sedan dess, och finns det någon handlingsplan inför vårterminen för att säkerställa att ingen mer lärare misshandlas i någon av Stockholms skolor?

Anförande nr 9

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack, Andrea Hedin, för frågan! Det är en otroligt hemsk situation som beskrivs i de här reportagen från SVT. Skolan ska vara en trygg plats för våra elever, såklart, men också för personalen – det är ju deras arbetsplats. Det är viktigt att det är en trygg miljö och att vi har nolltolerans mot både hot och våld, när någon agerar så. Varje fall som inträffar är alltså ett fall för mycket.

Reportagen visar också det som lärare vittnar om, nämligen att det kanske finns ett mörkertal – att allt inte anmäls, helt enkelt, så att vi inte vet vidden av problemet. Jag vill därför börja med att understryka hur viktigt det är att allt som sker faktiskt anmäls. Det försöker vi nu kommunicera väldigt tydligt till hela utbildningsförvaltningens organisation.

Vi har en intensiv dialog med förvaltningsledningen om detta. Det kanske stämmer att Andrea inte har hört mig utåt, för jag menar att vi gör det viktigaste arbetet inåt, mot våra skolor. Där handlar det om tre olika delar.

Det förebyggande arbetet, med alla insatser vi gör för att fånga upp elever tidigt så att vi undviker risksituationer, måste fortsätta och få ännu högre prioritet. Vi måste kartlägga både platser och situationer som kan leda till hot eller våld, och det måste göras så tidigt som vid övergången från förskola till skola så att vi verkligen fångar upp elever som behöver särskilda insatser och särskilt stöd.

Det handlar om att det ska finnas rutiner på plats om och när något ändå händer. Det är viktigt att alla har kunskap om de larmfunktioner som finns men också, som sagt, att detta tas på största allvar – att nolltolerans gäller och allt anmäls.

Dessutom är det viktigt att samarbetet med polisen stärks. Det handlar om både det förebyggande arbetet och insatserna när något sker. Då måste det samarbetet finnas på plats.

Anförande nr 10

Borgarrådet H e d i n (M): Jag blir glad när borgarrådet beskriver sin ambition för skolan – att det ska vara en trygg plats. Men jag blir orolig att det finns en risk för att det stannar vid fina ord, för jag hör inte den konkreta planen. Jag funderar på hur dialogen med facken har sett ut, om en sådan har skett. Jag undrar också hur skolledning, rektorer, ska hinna med detta arbete. Det är en yrkesgrupp som redan har en hög arbetsbelastning. Hur kan man stötta skolledningarna i staden i att fatta rättssäkra beslut när det handlar om elever som allvarligt stör ordningen? Det är helt rätt att vi behöver fortsätta det förebyggande arbete som sker i skolorna i dag och fånga upp elever tidigt. Men detta handlar ofta om mycket akuta situationer där det kan gälla liv och hälsa.

Anförande nr 11

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Skolan ska som sagt vara en trygg plats. Vi vill inte att det ska ske incidenter med våld, men precis som du beskrev, Andrea Hedin, sker ändå detta. Därför finns det en tydlig rutin, med en larmfunktion som alla våra skolor och lärare och all vår skolpersonal har tillgång till. Om det rör sig om pågående dödligt våld finns det en rutin och en larmknapp att trycka på, och det är väldigt viktigt.

När det gäller dialog med facket kan jag försäkra Hedin om att vi har en pågående dialog. De fackliga organisationerna, i alla fall lärarnas fackliga företrädare, är väldigt tydliga med att det största problem som de ser behöver åtgärdas är att fokus ligger på att man är kund i skolan. Det är detta som skapar tystnads- och rädslokulturen. Det handlar inte om att det är en pålaga, utan det skapar en tystnadskultur. Jag har varit väldigt tydlig med att detta inte är en fråga som vi styr över, men det är ett tydligt medskick från facket.

Anförande nr 12

Borgarrådet H e d i n (M): Detta är verkligen en avgörande fråga om vi ska kunna rekrytera lärare till våra skolor och få dem att stanna i staden. Men jag uppfattar det du säger som att varje lärare i dag har tillgång till en fysisk larmknapp att använda. Jag undrar om du ser några andra lösningar, som förstärkning i form av väktare eller liknande, som skulle kunna vara aktuella att använda. Jag undrar också hur man stöttar stadens fristående skolor för att säkra lärares och elevers arbetsmiljö även i våra friskolor. Det är som sagt *en* gemensam kommun, och detta är vardagen för tusentals elever och lärare.

Anförande nr 13

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Andrea Hedin vill lite insinuera att även arbetet på de fristående skolorna skulle vara vårt ansvar. Det skulle jag på sätt och vis önska, för jag tror att det i just det här arbetet på sätt och vis hade varit bättre om de varit en del av vår organisation, just för att vi har ett väl utbyggt arbete med både rutiner och akutskolor för att avlasta lärarna. Här kan vi sträcka ut en hand till dem som reglerar skolan så att vi kan arbeta på ett annat sätt i dessa frågor.

Jag vill dock avsluta med att understryka att våra skolor ska vara trygga. Det ska råda nolltolerans. I detta arbete är det otroligt viktigt att alla incidenter anmäls så att vi vet vad som händer men också i det förebyggande arbetet kan dra lärdomar av det som faktiskt inträffar, så att vi inte har mörkertal utan vet vad som händer och kan förebygga så långt det går och sedan också hantera alla incidenter som inträffar.

Fråga nr 2. Kommer du att avbryta arbetet med utbyggnaden av Hasselbacken, efter länsstyrelsens senaste besked?

Anförande nr 14

G a b r i e l K r o o n (SD): I våras valde ni socialdemokrater att tillsammans med samtliga övriga partier utom Sverigedemokraterna klubba igenom den storskaliga expansionen av Hasselbacken, trots ihärdig kritik från såväl kulturmiljöorganisationen som många i den breda allmänheten. Ni valde att ändå fortsätta med utbyggnaden.

I dagarna kom beslutet att länsstyrelsen kommer att upphäva planen eftersom den i grund och botten strider mot kulturmiljö- och riksintressena på Kungliga Djurgården, som är en alldeles särskild plats som måste bevaras för framtida generationer. I och med att länsstyrelsen har upphävt den befintliga planen är min fråga till dig och er: Kommer ni att freda nationalstadsparken i framtiden, eller kommer ni att fortsätta arbetet med en utbyggnad av Hasselbacken i en ny utformning?

Anförande nr 15

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Den frågan kan jag inte besvara, för det är en fråga för Pop House, som får göra en bedömning. De har några veckor på sig att bestämma om de ska överklaga eller avstå helt från att göra något på platsen eller om de vill göra ett omtag. Detta har jag inget svar på och ingen kännedom om. Det är bara fyra fem dagar sedan domen kom.

Däremot kan jag säga hur jag tycker att det hela borde ha hanterats, och det är att det hade varit bättre om frågan hade prövats rättsligt. Om man överklagar nu hamnar det hos regeringen, vilket tar väldigt lång tid. Enligt min uppfattning hade det varit högst rimligt om länsstyrelsen hade godkänt planen. Då hade man kunnat få en rättslig prövning. Den kompetens som finns på både mark- och miljödomstolen och Mark- och miljööverdomstolen är betydande, och det hade kunnat prövas.

Jag har alltså inget svar på frågan om hur Pop House kommer att göra.

Anförande nr 16

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag är glad att länsstyrelsen har beslutat som de har gjort. Det är viktigt att vi har en myndighet som står upp för den kulturhistoriska miljö som nationalstadsparken är, inte minst sett till den särskilda lagstiftning som präglar området.

Min fråga till dig, Jan, handlade också om hur du ser på framtiden för nationalstadsparken. Är du, om Hasselbacken kommer tillbaka med ny utformning, fortsatt positiv till att exploatera i parken?

Inför projektet Villa Hasselbacken var Djurgårdens Hembygdsförening mycket tydliga. De sa att det var deras absoluta mening att genomförandet av förslaget som sådant skulle innebära en nära nog total utplåning av Hasselbackens genom åren så prisade historia. Detta är väldigt hårda och tydliga ord om hur intresseföreningarna ser på de beslut som du har varit med och fattat. Mot denna bakgrund, nu när du har möjlighet att backa tillbaka: Är du beredd att se över och fundera över de framtida projekten i nationalstadsparken?

Anförande nr 17

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag är glad för att det finns en stor enhet i denna sal. Vi tycker att det är en viktig evenemangsplats och att vi ska göra allt för att hjälpa till att göra den så attraktiv som den alltid har varit historiskt.

Projekt överklagas alltid – det är självklart. Då är det, som jag sa tidigare, lämpligt att de provas var för sig den rättsliga vägen. Detta är bra. Mark- och miljödomstolen och Mark- och miljööverdomstolen får pröva det, ungefär som Gröna Lunds projekt, för att ta ett exempel.

Det är viktigt att man tar hänsyn till de kulturhistoriska aspekterna, men just denna del av nationalstadsparken är också, som jag sa, en evenemangsplats. Det har alltid varit det, och jag hoppas att det kommer att förbli det. Då måste den självfallet kunna utvecklas i takt med att tiden förändras och man vill öka attraktionen.

Anförande nr 18

G a b r i e l K r o o n (SD): Det stämmer att det är en särskild evenemangsplats som ska bevaras. Dess främsta karaktär bygger på den kulturhistoria som präglar både platsen och Djurgården är stort. Det är fullt förståeligt att det finns många aktörer som vill komma in och köpa upp olika fastigheter och arbeta med staden när det gäller detaljplaner, för det är en otroligt värdefull markyta. Men då måste vi som framåtsyftande politiker vara varsamma och försiktiga.

Nationalstadsparken är unik, och för varje beslut där vi möjliggör utbyggnad minskar parkytan lite grann. Inte minst med Villa Hasselbacken såg vi ett uppenbart exempel där de två massiva paviljongerna i stort sett helt skulle förvanska inte bara Hasselbackens utseende utan även hela närområdets utseende för exempelvis dem som strövar i området.

Jag hoppas verkligen att majoriteten tar sig en ordentlig funderare på för vem och för vilka generationer vi har nationalstadsparken. Är det bara för kortsiktiga evenemangsintressen, eller är det även för långsiktiga intressen?

Anförande nr 19

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Djurgården som evenemangsplats är inte särskilt kortsiktig, för det har den varit under lång tid, särskilt denna del av Djurgården. Det är viktigt att den får fortsätta att vara det. Därför är det olyckligt när sådana projekt inte får prövas rättsligt av kompetenta jurister som ofta får vara med och bedöma sådana frågor. Det går ofta stadens väg när det prövas, och det hade det nog gjort i det här fallet också, är min bedömning, utifrån de invändningar som finns. Man kan förvisso diskutera exakta höjder på paviljongerna, men det finns annat i bedömningen som kan kritiseras starkt.

Avslutningsvis ska man komma ihåg att det som är viktigt med länsstyrelsen är att den har ett främjandeansvar när det gäller att tänka på utvecklingsfrågor. Detta har tyvärr minskat de senaste åren när exempelvis länsplanarbetet har flyttats över till regionen, så tyvärr är kompetensen här för liten i dag.

Fråga nr 3. Vad hände med personalens julklapp?

Anförande nr 20

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Vi fick ett mejl från stadsledningskontoret i veckan om att det hade blivit något problem med den julklapp som brukar gå ut till personalen. Det handlar inte om någon jättestor summa för julklappen, men det är ändå en fin gest. Det var lite tråkigt att läsa att det inte gick att genomföra.

Det vore intressant att höra hur personalborgarrådet ser på om det går att göra något åt detta i efterhand och om hon har någon uppfattning om vilka bolag och förvaltningar som är drabbade, förutom stadsledningskontoret och dess anställda.

Anförande nr 21

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack för frågan, Jan Jönsson! Jag vill börja med att på stadens vägnar verkligen beklaga den uppkomna situationen. Det är helt självklart att våra medarbetare är värda inte bara den julklapp de får utan världens bästa julklapp, och den symboliska gåva de får varje år är det minsta vi kan leverera. Det har vi i år delvis misslyckats med.

Det är tyvärr en följd av en upphandling som inte påbörjades i tillräckligt god tid för att ta höjd för överklaganden. Upphandlingen är under överklagande nu, vilket gör att man inte kan använda sig av den. Det finns en lista med berörda förvaltningar som jag inte ska läsa upp här, men det är en rad av stadens förvaltningar som berörs.

Precis som Jönsson påpekar har det gått ut ett mejl med en del förtydliganden om att man ska jobba med att hitta sätt att ändå kunna ge personalen eller medarbetarna julklappar. Jag vet att förvaltnings- och verksamhetschefer jobbar febrilt med detta, för det är en gemensam uppfattning att det är en viktig symbol. Man kan använda sig av direktupphandling i de fall där beloppsgränserna inte blir för höga. Ett litet tips om de blir för höga är kanske att använda sig av presenter som finns i staden. Vi har till exempel en teater i vår regi.

Som sagt beklagar vi att man inte tog höjd för överklagandetiden. Stadsledningskontoret jobbar febrilt med att lösa situationen. Det kommer inför kommande år att finnas en upphandling som vanligt, men årets julklappar blir lite mer av en ad hoc-lösning.

Anförande nr 22

Borgarrådet Jönsson (L): Borgarrådet får gärna mejla listan på de drabbade bolagen och förvaltningarna så att vi vet vilka de är.

Som jag förstår det försöker man ändå hitta en del lösningar. Detta framgår inte riktigt i mailet som kom från personaldirektören, men du kanske kan beskriva vad det är för lösningar, Emilia?

Jag undrar också: När bör nästa upphandling påbörjas för att vi ska ligga rätt i tid inför nästa år?

Min tredje fråga är: Om en förvaltning inte kan hitta någon lösning före nyår, går det att över huvud taget kompensera på något vis för detta när vi går in i nästa år?

Anförande nr 23

Borgarrådet Bjuggren (S): Det är mycket upphandlingsjuridik i detta. Det är därför jag kanske inte är glasklar om hur man kan lösa det, för jag vill inte ge några tydliga instruktioner som sedan visar sig bryta mot LOU. Den möjlighet som finns är som sagt att använda utrymmet för direktupphandlingar, vilket man kan göra upp till vissa beloppsgränser. Man kan till exempel gå och köpa böcker direkt i affärer.

Eventuellt finns ytterligare möjligheter om man använder sig av metoden att konsumera inom stadens ramar. Vi har till exempel en stadsteater, men detta måste man som sagt göra inom juridikens alla gränser.

Som jag har förstått det påbörjades upphandlingen i våras och tog inte höjd för överklaganden. Förfrågningsunderlaget löpte ut den 13 oktober, fyra dagar innan jag tillträdde rollen som personalborgarråd, och ett avgörande kommer i slutet av december.

Anförande nr 24

Borgarrådet Jönsson (L): Jag vet inte om upphandlingen gäller under flera år, vilket man kan hoppas, men det låter som att vi nästa gång en upphandling ska göras borde börja redan i början av året för att kunna dela ut julklappar i slutet av året. Min mamma brukade faktiskt göra julklappslistor redan från och med februari för att vara väl förberedd, och detta kanske är något för staden att ta efter.

I övrigt hoppas jag verkligen att man hittar lösningar för det här. Även om det inte är så mycket är personal inom offentlig sektor tyvärr inte bortskämda med att få uppskattning, och jag tror att många blev lite besvikna. Jag hoppas förstås att man ska finna lösningar om det inte går att hitta någon kompensation.

Anförande nr 25

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack igen för frågan, Jan! Jag håller helt med dig om att vi ska jobba för att lösa detta i den mån det går. Enligt den senaste uppdateringen jag fick har många förvaltningar redan löst det, och fler jobbar på det i detta nu.

Som du gissade gäller upphandlingen i fyra år, så det ska förhoppningsvis löpa på i godan ro i några år. Men sedan gäller det som sagt att vi påbörjar nästa upphandling i tid.

Jag vill bara förtydliga, om någon undrar, att det kommer att bli svårt för de förvaltningar som inte kan lösa det i år att göra något nästa år, eftersom det då går ut över nästa år förmånsutrymme för julklappar. Vi kommer att stötta förvaltnings- och verksamhetscheferna i att försöka lösa det i så stor utsträckning som någonsin är möjligt i år. Jag håller som sagt helt med om att våra medarbetare är mer än värda det.

Fråga nr 4. Entreprenörskap i skolan

Anförande nr 26

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! Sveriges välstånd och förutsättningarna för vår gemensamma välfärd bygger på företag som skapar framtidens tjänster och produkter. Vi vet också att fyra av fem jobb växer fram ur småföretag.

Stockholms region är unik med sin arbetsmarknad och kännetecknas av egenföretagande, innovation och entreprenörskap. Detta ser vi även i praktiska yrken, som är alltmer påverkade. Ofta gäller det småföretagare eller egenföretagare eller anställda i små företag som behöver förstå villkoren i dessa. Det är därför viktigt att detta ingår i yrkesprogrammen.

I läroplanen för gymnasieskolan står det att skolan ska bidra till att alla elever utvecklar kunskaper och förhållningssätt som främjar entreprenörskap, företagande och innovationstänkande, vilket ökar elevernas möjligheter till framtida sysselsättning genom företagande eller anställning. Kommer vänstermajoriteten att se till att samordningsfunktionen för Ung Företagsamhet får leva kvar efter den 1 januari?

Anförande nr 27

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack för frågan, Claes! Ung Företagsamhet är en fantastisk möjlighet för våra elever i både grundskolan och framför allt gymnasieskolan att testa att utveckla sina idéer från scratch och hela vägen till att få en produkt att sälja. Det är också en möjlighet som väldigt många av våra skolor tar vara på.

Deltagandet i Ung Företagsamhet finansieras av varje deltagande skola. Varje skola som är med lägger alltså en peng per elev på att ha den möjligheten. Många tar som sagt vara på denna möjlighet, och detta kommer självklart att fortsätta. Vi uppmuntrar alla skolor som vill och nya som tillkommer att delta. Som nämns i Centerpartiets

skrivelse ser vi positiva resultat av detta senare i livet. Möjligheten att utveckla en idé i skolan ger så att säga output på den riktiga arbetsmarknaden så småningom.

Det finns ett tydligt samarbete mellan utbildningsförvaltningen och Stockholm Business Region när det gäller att fånga upp dem som lämnar gymnasieskolan och kommer ut i arbetslivet så att de kan ta del av starta eget-verksamheter som erbjuds av andra delar av staden.

Det stämmer att vi inte, som den tidigare majoriteten gjorde i föregående års budget, gör någon särskild satsning denna gång från centrala medelsreserven på just paraplyet. Det som sker inom den ordinarie budgeten kommer att fortsätta och kanske till och med utökas, men det kommer inte att göras någon särskild satsning från den centrala medelsreserven.

Anförande nr 28

Claes Nyberg (C): Vi gjorde en särskild satsning under den förra mandatperioden av det skälet att skolorna många gånger ville ha avlastning och få stöd i att hitta bättre exempel på hur man kan göra. Vi vet att detta har avlastat rektorer och biträdande rektorer på skolorna.

Dessutom säger Ung Företagsamhet själva att det har blivit ett ganska stort lyft i aktivitet och en högre kvalitet på det som har gjorts ute i skolorna i och med att det har funnits en samordningstjänst. Det har uppenbarligen gett effekten att Ung Företagsamhet har blivit mer närvarande även i grundskolan, vilket har varit ett mål.

Vi är ganska förvånade över att man i det här fallet, när man ser goda resultat från en satsning som egentligen är ganska blygsam i pengar räknat, tar bort något som effektiviserar arbetet för skolenheterna. Dessutom finns en samordnare som själv har lärarbakgrund, som verkligen brinner för detta och som har lyckats skapa ett nätverk på ett år, vilket är ganska snabbt. Annars gillar vi som bekant decentralisering, men inte detta.

Anförande nr 29

Borgarrådet Bjuggren (S): Precis som Claes Nyberg beskriver har den särskilda satsningen lett till att fler skolor deltar nu. Man har också gjort särskilda visa-på-exempel med julmarknaden, som det var premiär för alldeles nyss. Man fortsätter även med tävlingen Stockholmsnästet, där man har en tävling för dem som varit med i Ung Företagsamhet.

Nu får vi output av den särskilda satsning som gjordes, och det är mycket möjligt att man även framgent kommer att vilja se en samordning. Då kommer detta att finansieras inom verksamhetsplanen, med de medel som finns. Vi avskaffar inte på något sätt frukterna av den särskilda satsningen, utan vi tar det vidare och tar vara på det mervärde som den särskilda satsningen skapade. Men det är klart att en särskild satsning inte varar för evigt.

Anförande nr 30

C l a e s N y b e r g (C): Det var givetvis en satsning på en funktion, och man kan kalla det en särskild satsning eller inte. Nu visar den goda resultat, och då borde det vara rimligt att fortsätta med satsningen genom den centrala medelsreserven eller att integrera den i budgeten på annat sätt.

För mig är det viktigt att tänka på att det inte bara handlar om att de elever som kliver in i Ung Företagsamhet själva nödvändigtvis blir entreprenörer, utan det handlar om att generellt få en mycket större grupp i samhället att förstå hur entreprenörskap hänger ihop med vår samhällsekonomi. Även som anställd kan det vara avgörande att förstå hur den verksamhet man jobbar i fungerar, om den är kunskapsintensiv. Detta får man en erfarenhet av.

Det kan givetvis också handla om att elever under skoltiden testat och upptäcker att det inte är något för dem. Det är också en viktig insikt för den enskilde. Vi kommer att följa detta, med viss oro för att vi kommer att få se en tillbakagång i aktivitet, särskilt om verksamheterna i övrigt också känner sig pressade just nu.

Anförande nr 31

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag känner inte en stor oro för arbetet med Ung Företagsamhet i Stockholms skolor, utan jag känner tvärtom en trygghet i att det finns ett etablerat arbete som fortskrider. Där har det absolut gjorts ett utvecklingsarbete som vi nu får skörda frukterna av. Det är trevligt när man som nyttillträtt borgarråd kan få med sig lite positiva avlämningar från tidigare majoritet.

Vi kommer att ta vara på det arbete som gjorts tack vare den särskilda satsningen. Vi får se exakt vilken central samordning som kommer att finnas under nästkommande år. På intet sätt säger vi nej till att det kommer att fortsätta, men det ska i så fall komma in i det ordinarie arbetet och inte längre vara en särskild satsning från den centrala medelsreserven. Såvitt jag vet har ingen hittills budgeterat det som ordinarie arbete i utbildningsnämndens budget som en utökad satsning. Det hade kanske däremot varit på tiden.

Fråga nr 5. Kuratorssamtal på UMO

Anförande nr 32

N i k e Ö r b r i n k (KD): I morse kunde stockholmarna läsa om hur Suicide Zero varnar för ökad risk för psykisk ohälsa i jultider. Vi vet att den ofrivilliga ensamheten är en stor orsak till psykisk ohälsa och att den ofrivilliga ensamheten ökar i samband med julen.

I majoritetens budget satsade man 25 miljoner på elevhälsan. Det var enligt oss gott men inte tillräckligt, utan vi satsade dubbelt så mycket, alltså 50 miljoner på elevhälsan. Men i ett läge där Stockholms elever lämnar skolan för juledighet och elevhälsan inte är tillräckligt tillgänglig måste de kunna få hjälp på annat sätt.

För två veckor sedan kunde vi läsa om hur de digitala kuratorssamtalen hos UMO stängs ned efter årsskiftet. Min fråga till socialborgarrådet är: Varför sker detta, och vad har man för plan för att nå de många barn och unga som inte kommer att ha lika låga trösklar för hjälp när de digitala kuratorssamtalen hos UMO stängs ned?

Anförande nr 33

Borgarrådet O j a n n e (S): Det enkla svaret på varför detta händer är att det styre som Kristdemokraterna ingick i både i regionen och i staden gjorde en överenskommelse 2019 om att ungdomsmottagningarna skulle bemannas med barnmorskor från regionen och kuratorer från staden. Sedan valde regionen att bryta överenskommelsen och gick in och anställde egna kuratorer som man körde via Alltid Öppet-appen.

Detta skapade en problematik rent juridiskt, eftersom man inte kunde vara anonym, vilket man kan vilja vara när man träffar en kurator, eftersom man behövde logga in med bank-id. Det skapade även en situation där alla samtal journalfördes, vilket inte heller ska behövas när man träffar en kurator. Det sattes också ett slutdatum: den 31 december 2022.

Det är väldigt spännande att ni kristdemokrater har suttit i majoriteten i båda husen under denna tid och inte har budgeterat för detta i er budget. Det budgeteras heller inte för detta i Kristdemokraternas budget i regionen. Detta är helt enkelt en lagstiftningsfråga som behöver tas med regeringen.

Arbetet med en ny socialtjänstlag har pågått ett tag. Detta arbete är ingen fråga som vare sig Kristdemokraterna nationellt eller någon remissinstans har lyft upp över huvud taget. Vi har också fått besked från socialtjänstministern om att en ny socialtjänstlag kan vara på plats tidigast 2024. Detta är därför en fråga som du borde ta med din egen regering, Nike.

Anförande nr 34

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag kan upplysa om att jag har efterfrågat från den sittande regeringen – min egen regering – att man ska snabba på arbetet. Men, med all respekt: Jag tror inte att det hjälper en enda ung tjej eller ung kille som känner ångest eller oro eller har problem med en relation de lever i och som söker en vuxens hjälpsande hand att vi står här och dividerar om vem som har styrt i kommunen eller regionen.

Min enkla fråga är: Vad är din lösning, Alexander? Och vilken lösning, möjligtvis, har Socialdemokraterna i Region Stockholm framöver för att tillfälligt kunna behålla de sänkta trösklarna? Dessa barn och unga kommer att behöva hjälp nu.

Anförande nr 35

Borgarrådet O j a n n e (S): Det finns fortfarande möjlighet att boka både fysiska och digitala möten med kurator. Det är bara att det att man inte kan göra det via Alltid Öppet-appen, utan man får vända sig till ungdomsmottagningen och boka ett möte via

telefonsamtal eller genom ett fysiskt möte på mottagningen. Man kan som sagt välja om man vill ha det digitalt eller fysiskt, men det går inte via Alltid Öppet-appen. Det är framför allt detta som jag förstår att det har varit diskussion om i medierna.

Jag håller med om att vi absolut ska värna barns och ungas hälsa, och detta är något som majoriteten väljer att prioritera i budgeten. Det satsas på elevhälsan, men också arbetet med fokus på unga tjejer lyfts upp då vi vet att de mår sämre rent generellt i denna stad.

Anförande nr 36

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag tycker att det är fantastiskt att detta är något som majoriteten ser som en viktig fråga, och jag tror att vi kommer att få anledning att återkomma mer till den under de kommande fyra åren.

Med detta sagt: Även om det är bra att finns möjlighet till digitala besök vet vi att en begränsning i dag är öppettiderna – när man kan kontakta UMO och liknande. Det är just där trösklarna måste vara fortsatt låga.

Jag undrar: Finns det någon annan ambition från majoritetens sida för hur man ska jobba med digitala eller mer lättillgängliga kuratorssamtal för barn och unga, antingen genom en digitaliserad elevhälsa eller, för den delen, genom fördjupade relationer till regionen? Finns det, som ni ser det, någon väg framåt där ni vill jobba mer med denna fråga för att kunna behålla de sänkta trösklarna?

Anförande nr 37

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Detta är en problematik som alla länets 26 kommuner brottas med. Vi har legat på Storstockholm, som har anställt en projektledare för denna fråga.

Man ska komma ihåg att det finns möjlighet att boka digitala möten via ungdomsmottagningarna. Där är det inte öppet dygnet runt, men man ska komma ihåg att det var det inte alltid i Alltid Öppet-appen heller, fast den hette så. Den var inte bemannad vissa tider på dygnet, vilket gjorde att man skickade ut sin fråga i tomma intet. Det har varit ett problem hur det har fungerat, men en utvärdering får göras av detta så småningom.

Vi ska absolut ha digitala möten och fysiska möten, och vi ska ta barns och ungas ohälsa på största allvar. Vi vill att alla kommuner i Stockholms län som har denna problematik ska ligga på Storstockholm så att vi kan agera tillsammans för att detta ska bli av.

Fråga nr 6. Angående långsiktiga förutsättningar för äldreomsorgen

Anförande nr 38

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Det dröjde inte ens hundra dagar innan vänsterstyret drog igång sitt korståg med ideologisk återkommunalisering av våra vård- och omsorgsboenden. Före valet, när vi sa att det var kvaliteten som skulle stå i centrum, höll man med, men nu efter valet handlar det bara om att man vill driva boendena själva.

Under de senaste veckorna har boende efter boende tagits tillbaka i egen regi. I november var det S:t Eriks vård- och omsorgsboende, i strid mot den egna förvaltningens rekommendationer, och i torsdags var det Katrumpstullen, även det i strid mot den egna förvaltningen.

Det anmärkningsvärda med detta är att båda boendena har högre nöjdhet i snitt än vad vår kommun har generellt. Eftersom det inte är kvaliteten som står i fokus och man inte verkar ha besökt boendena undrar jag: Varför tar man tillbaka dem i egen regi?

Anförande nr 39

Borgarrådet B o u c h e r (V): Tack för frågan! Det är en fråga i repris. Båda äldreboendena hade avtal enligt lagen om offentlig upphandling som hade löpt ut. Vi har ingen juridisk möjlighet att förlänga med dem som driver de två äldreboendena, utan vi måste lägga ut det på förnyad upphandling.

Det finns ganska mycket evidens från äldre upphandlingar i denna stad att den som är på plats och kanske har goda resultat inte nödvändigtvis eller ens för det mesta vinner den nya upphandlingen. Sabbatsbergsbyn är kanske det mest flagranta exemplet, där man stred för att det företag som då drev Sabbatsbergsbyn skulle få fortsätta. Det kunde de inte, utan det var Attendo som tog över.

Jag har varit uppe i denna talarstol många gånger och sagt att lagen om offentlig upphandling är en dålig idé. Vi har lagt ut kommunens äldreboenden på entreprenad enligt lagen om offentlig upphandling, men jag ser mycket hellre privat regi enligt lagen om valfrihet. Vi har ganska många sådana äldreboenden i denna stad, och det är dit jag vill. Men tycker jag att staden också ska ha äldreboenden i egen regi.

Stadens egna äldreboenden, som vi nu har lagt ut på entreprenad, kanske vi ska se över och till stor andel också driva i egen regi. Vi kommer ändå inte att ha ens hälften av alla äldreboenden i Stockholms stad i egen regi, så jag tror att vi ändå har den högsta andelen privatisering i landet, möjligen med undantag av några små, borgerliga kommuner i Stockholm. Men problemet i det här fallet är lagen om offentlig upphandling, inte kvaliteten.

Anförande nr 40

Borgarrådet H e d i n (M): Ni försöker släta över och blanda bort korten, Torun. Detta handlar inte alls om att Vänsterpartiet och den nya majoriteten vill förbättra

förutsättningarna för äldreomsorgsverksamheterna, utan detta handlar om att helt ta bort fristående alternativ.

Om det var som du sa, att man verkligen vill ge olika aktörer långsiktiga förutsättningar hade man ju gjort så med alla ärenden som nu kommer upp för upphandling. Nu gör man det med vissa men inte andra. I torsdags valde man göra det med Kattrumpstullen men inte med Linnégården. Om det hade varit som du sa, att de goda intentionerna finns, hade man inte hanterat frågan på det sättet.

Det är klart att en aktör inte kan vinna en upphandling om den inte ens får vara med och försöka. Om man på riktigt var övertygad om att kommunen var bättre på att driva ett boende hade man lagt ett egen regi-anbud för att driva det i kommunal regi. Varför väljer ni inte den metoden om ni vill förbättra äldreomsorgsverksamheten?

Anförande nr 41

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det är ganska många och knepiga frågor att svara på. Jag börjar i slutändan.

Egen regi-anbud är jättesvårt för en förvaltning att lägga, för då jobbar halva förvaltningen med sekretess samtidigt som den andra halvan inte får ta del av arbetet. Detta försvårar själva anbuderna. Senast vi hade den idén vann vi aldrig några egen regi-anbud, utan det är de stora, ofta multinationella och internationella, företagen som vinner anbuderna. Det är en dålig idé.

Jag tror att vi ska ha privat äldreomsorg. Vi har ganska många med LOV-avtal i Stockholm, och jag kan nämna tre som har väldigt hög nöjdhet. Det är Pavres Honteux i Nockeby, Borgerskapet på Södermalm och Finskt Äldrecentrum i Enskede. Det är bara tre, men det finns många andra. Vi har ett annat Attendo i Vasaparken som också har ett LOV-avtal. Vi har många sådana avtal i Stockholm. Det är en mycket bättre idé att ha LOV-avtal, och det ger också mycket högre kvalitet.

Anförande nr 42

Borgarrådet H e d i n (M): Då tolkar jag borgarrådet som att man inte kommer att lägga ut ett enda boende till på entreprenad med nuvarande form och att det var ett misstag att man gjorde det i torsdags – det blev fel. Det är annars märkligt att man går på de boenden som har högst nöjdhet i staden. Om man hade velat prova en ny modell hade det varit rimligt att ta dem med lite lägre nöjdhet. Men det finns kanske inte något boende som har lägre nöjdhet än våra egna boenden.

Jag tycker fortfarande att det är anmärkningsvärt att ingen stadsdelsordförande eller någon annan från majoriteten bemödar sig att gå till våra äldre och besöka boendena inför att ett så stort beslut ska tas och lyssnar på de äldre och på personalen. Jag kan återge vad vänsterpartisten Jaime Barrios sa i torsdags: Ni i oppositionen bestämmer på det sätt som ni tror att medborgarna vill, och vi bestämmer på det sätt som vi vet.

Anförande nr 43

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det är i och för sig en grundprincip i demokratin att den sittande majoriteten bestämmer hur den vill ha det. Med detta sagt kan jag, även om jag inte ska recensera Östermalm som vi nu pratar om, tänka mig att man kanske tyckte att det räckte att ha tre i egen regi, som man nu får. Man har fortfarande tre i privat regi, om jag har förstått det hela rätt. Man tyckte kanske att det var lite väl häftigt att ta tillbaka alla i egen regi, också för förvaltningens del, men jag vet inte. Jag har inte hunnit sätta mig in i det.

När det gäller kvalitet vill jag återigen säga att LOU i sig ger dålig kvalitet därför att det inte ger kontinuitet på äldreboendena. Jag vill verkligen bort ifrån det, men det kommer att finnas flera vägar än att bara ta tillbaka allting i egen regi. Men vi behöver titta på detta. Det är att mitt svar.

Fråga nr 7. Hur ska majoriteten säkerställa att Stockholms stad har tillräckligt stora skolgårdsytor?

Anförande nr 44

L i n n é a V i n g e (SD): Ordförande! Tillräckliga skolgårdsytor är avgörande för att barn ska kunna leka och röra på sig under rasterna. Boverkets krav är att skolgårdsytorna ska vara minst 30 kvadratmeter per elev. Trots detta finns det mig veterligen ingen skola i Stockholm där detta krav uppfylls.

Vi har till exempel ett ärende på dagordningen här i dag där en planerad nybyggnation av en skola inte kommer att leva upp till kravet, och detta oroar mig. Jag har förståelse för att inte alltid går att efterleva kravet när det handlar om äldre, redan befintliga skolor, men att helt nya skolor inte kommer att kunna tillgodose barns behov av lek och rörelse är inte acceptabelt.

Min fråga till borgarrådet Bjuggren är: Varför bygger ni för små skolgårdar?

Anförande nr 45

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack, Linnéa Vinge, för frågan! Det känns kul att få prata lite om våra nya budgetuppslag. Förskolans och skolans skolgårdar är en del av den pedagogiska miljön. De fyller viktiga funktioner genom att både erbjuda barn lek och stimulans under raster och ge ökad rörelse under dagen. Det ska vara trygga miljöer där man kan gömma sig lagom mycket samtidigt som pedagogerna kan ha kontroll på barnen.

Vi har tydliga uppdrag i vår budget både att jobba med lekvärdesriktlinjer för att säkerställa att utemiljöerna inbjuder till stimulans, rörelse, lek och utveckling och att jobba med en strategi för gröna skolgårdar, då detta bidrar till att stärka lekvärdesriktlinjerna men också till att erbjuda svalka och bättre klimat på våra skolgårdar. Den värmekartläggning som gjordes under året visar att många skolgårdar blir alldeles för heta under varma sommandagar. Detta kommer som vi vet att bli vanligare i och med de klimatförändringar som redan är här och pågår, så vi tar denna

fråga på största allvar. Vi har två tydliga uppdrag som handlar om att titta över hur vi bygger våra skolgårdar.

Jag håller med om att detta har varit ett eftersatt område under de senaste åren i staden, och vi ger därför två uppdrag som egentligen handlar mycket om samma sak. Vi behöver ta ett helhetsgrepp. Detta innebär inte att vi fastställer de nationella riktlinjer som finns. Vi vill att Stockholm ska kunna fortsätta att växa. Vi tycker inte att Stockholm är färdigbyggt, utan vi vill att både nyfödda stockholmare och inflyttade stockholmare ska få plats i vår stad. Vi har förståelse för att Stockholm har en lite annorlunda verklighet än många mindre kommuner ute i landet.

Anförande nr 46

L i n n é a V i n g e (SD): Vi vet att daglig motion stärker både den fysiska och den mentala hälsan och att de vanor vi får med oss som barn påverkar vilka vanor vi har när vi blir vuxna. Stadens visioner om fysisk aktivitet har fått stark kritik eftersom man inte ens kan erhålla något så grundläggande som tillräckliga skolgårdsytor. Enligt Boverkets kartläggning är Stockholm sämst i hela landet på denna punkt. Samtidigt avvecklas nu Roslagstullsskolan, exempelvis, och då kommer fler elever att tryckas in på Vasa Real, som redan i dag har en ganska begränsad skolgårdsyta.

Som jag nämnde har vi ett ärende i dag där vi ska ta beslut om att bygga en ny skola där gårdsytan kommer att understiga Boverkets minimikrav. Frågan är: Var går er gräns för hur små ytor stadens elever ska få vistas på?

Anförande nr 47

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Mig veterligen har Sverigedemokraterna inte tagit höjd i någon av sina budgetar för de massiva investeringar som skulle behövas för att man ska uppnå de väldigt stränga riktlinjer som finns hos Boverket. Precis som Vinge påpekade är det få av våra skolor som klarar dessa mål i dag, inte bara innanför tullarna utan i hela staden.

Vi tar däremot denna fråga på största allvar. Det är därför vi jobbar med både lekvärdesriktlinjer och en strategi för gröna skolgårdar. Vi vet nämligen att med mer naturmaterial och en miljö som stimulerar till rörelse och lek kan man göra väldigt mycket även om man har en något mer begränsad yta.

Jag är som sagt väldigt glad över att få chansen att prata lite om våra tydliga budgetuppdrag, för jag är helt övertygad om att det kommer att göra positiv skillnad för Stockholms barn när vi får dem på plats.

Anförande nr 48

L i n n é a V i n g e (SD): Det är såklart en utmaning att utöka storleken på redan befintliga skolgårdar, men när det kommer till nyproduktion tycker jag att det är ganska ansvarslost att trots de riktlinjer som Boverket har fortsätta bygga skolor utan tillräckliga lektytor. I och med att du verkar hålla med om att vi inte är tillräckligt bra, Emilia Bjuggren, undrar jag om ni är beredda att ompröva ert ställningstagande om

skolbyggnationen i Bagarmossen och ställa er bakom Sverigedemokraternas förslag i dag om att skolgårdsytan ska uppfylla Boverkets minimikrav.

Anförande nr 49

Borgarrådet **B j u g g r e n** (S): Jag tackar för frågan. Nu när vi utarbetar tydliga riktlinjer för lekvärderna och en strategi för de gröna skolgårdarna kommer vi att arbeta för att tillföra de här värdena både på nya skolgårdar och på befintliga skolgårdar. Jag är helt övertygad om att det är mycket viktigare att jobba med skolgårdarnas miljöer och se till att det finns naturmaterial som stimulerar rörelse, skapar skuggmiljöer, har förmåga att binda vatten och erbjuder pedagogisk utmaning för eleverna än att låsa fast sig vid ett exakt antal kvadratmeter som vi vet inte är möjligt att uppnå i en växande storstad som Stockholm.

Om man tycker att Stockholm är färdigbyggt, om man nöjer sig med att ingen som föds här ska kunna bo kvar och att ingen ska kunna flytta in till Stockholm, då kan man prioritera hur stora ytor som helst. Det kan jag förstå. Men för oss är det innehållet som är det allra viktigaste och att det är en pedagogisk miljö.

Fråga nr 8. Vad kostar det, både ekonomiskt och i förtroendekapital, att riva upp redan ingångna avtal?

Anförande nr 50

H a n n a **W i s t r a n d** (L): Fru ordförande! Den nya majoriteten har rivstartat sin mandatperiod med att riva upp ingångna avtal, framför allt sådana som gäller idrottsanläggningar. Det är något som blir dyrt för staden inte bara i pengar utan även i tappat förtroende, Jan Valeskog. Kan du redogöra för kostnaderna för att riva upp redan ingångna avtal? Då menar jag kostnader både ekonomiskt och i tappat förtroendekapital.

Anförande nr 51

Borgarrådet **V a l e s k o g** (S): Vi hade den här diskussionen för inte så länge sedan. Då svarade jag på samma sätt som jag svarar nu: Alla de här avtalen är normalt sett villkorade av att fullmäktige godkänner dem. Det finns en standardformulering: Hyresavtalets och därmed även detta projektgenomförandeavtals giltighet och bestånd är villkorat av att kommunfullmäktige godkänner hyresavtalet – etcetera. Det är självklart. Vi är en demokratisk organisation, och detta måste naturligtvis godkännas, oftast av fullmäktige, för att det ska vara giltigt. Det vet alla parter om.

När det gäller förtroendefrågan kan jag säga att jag verkligen tror att stockholmarna får ökat förtroende för ett styre som tar ekonomiskt ansvar. Jag sitter i SKR:s styrelse och träffar många företrädare för kommuner ute i landet där man har genomfört de här avtalen och ångrar sig bittert.

Det finns naturligtvis också en och annan som har egna aktier i de här företagen. De aktierna går ju i och för sig upp och ned på börsen. De aktieägarna kanske är missnöjda

med att kommunerna numera frångår de här lösningarna. Företagen i fråga får låna upp till mycket högre räntekostnader. De har en vinstmarginal. Sedan skriver de av de här anläggningarna, och så kan de börja om på nytt. Dessutom säljs anläggningar ofta. Anläggningar och fastigheter säljs hej vilt, så det är verkligen ingen långsiktighet. Det här har precis alla nackdelar.

Jag är ganska säker på att alla politiker runt om i landet som har provat på det här, även politiker från Liberalerna, numera inser att det inte är någon bra lösning. Man får väldigt höga kostnader i respektive nämnd. Till exempel får idrottsnämnden högre hyror. Det är väl belagt i diverse utredningar från SKR och andra som har tittat på detta. De enda som kan vara ledsna över att det inte sker är möjligtvis aktieägarna och de företag som vill ha de här lönsamma avtalen.

Anförande nr 52

Hanna Wistrand (L): Jag fick aldrig något riktigt svar om själva kostnaden. De hyresavtal som du nämner löper oftast på 25 år när de väl är ingångna, så de är inte så kortsiktiga. Vi som inte sitter i majoriteten kan följa upp kostnaden för brutna avtal. När samhället, i det här fallet staden, bryter sina egna avtal skickar det signaler till alla externa aktörer om att avtalen blir ensidiga. Det som jag undrar är om ni verkligen har gjort en konsekvensanalys av vad det innebär att bryta ingångna avtal och vilken åtgärdsplan det finns för att motverka de negativa effekterna av ett tappat förtroende.

Anförande nr 53

Borgarrådet Valeskog (S): Frågan är väldigt konstig. Det vanliga är att avtalen villkoras av att fullmäktige godkänner dem. Om inte fullmäktige godkänner ett sådant avtal, vilket vi har ganska nyligen exempel på, finns det självklart inget avtal. Det här vet alla parter om. Ingen är förvånad över att så sker om fullmäktige har bytt majoritet och blivit klokare, vilket vi kan konstatera är fallet efter det senaste valet.

Sedan har vi förtroendefrågan. I den här branschen handlar det om samhällsfastigheter. Det är som vilka försäljningar som helst som har farit runt. Det är tyvärr oftast kommuner som haft det dåligt ställt som man fått att tro att det här är någon gratishistoria. Sedan har de blivit olyckliga när de märkt att det kostar otroligt mycket i högre hyror med en sådan lösning med de här företagen. Som sagt ångrar sig era partivänner på många ställen, Hanna Wistrand.

Anförande nr 54

Hanna Wistrand (L): Det verkar lite grann som att vi pratar förbi varandra. Jag tyckte att jag hade ganska tydliga och klara frågor.

Att bryta avtal är alltid dåligt. Det kan vi hålla med om. Men det gäller särskilt om man är samhället, i det här fallet kommunen. Vi i Liberalerna ser med stor oro på majoritetens agerande, som staden, dess medborgare och i synnerhet Stockholms idrottsliv drabbas av.

Anförande nr 55

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Nu är det så att stockholmarna och idrottsnämnden slipper de här extremt dyra hyresavtalen under åren framöver. Man skulle betala högre kostnader för de lån som de här företagen har samt rejäl vinstmarginal och en del annat. Vi kommer att kunna låna upp betydligt billigare själva och bygga de här anläggningarna själva i stället för att få skyhöga kostnader.

Jag känner inte till någon kommun i landet som har anammat detta och tror på det. Hanna Wistrand har inte något ytterligare inlägg, men om det finns något exempel skulle jag gärna vilja höra om det vid tillfälle. Jag sitter i SKR:s styrelse, där jag har pratat med ganska många som har gjort den här olyckliga resan, och jag har inte hört om något sådant exempel. Det var en väldig tur att fullmäktige satte stopp för detta. Framför allt tror jag att stockholmarna är väldigt glada.

§ 8 Valärenden i kommunfullmäktige 2022

Anförande nr 56

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Från Miljöpartiets sida önskar vi framföra att Lars Strömgren avsäger sig uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen. Vi föreslår att Martin Hansson från Miljöpartiet väljs som ersättare i kommunstyrelsen.

Anförande nr 57

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande och åhörare! Den vakanta V-platsen i Micasa är egentligen en socialdemokratisk plats. Där föreslår vi Felix Finnveden. Han är också tilltalad numera.

Anförande nr 58

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Ordförande! Lola Bodin har suttit som revisor för granskning av revisorskollegiets administrativa förvaltning. Hon avsäger sig det uppdraget.

§ 9 Ny mandatperiod: val av ledamöter och ersättare i nämnder, val av ledamöter, suppleanter och revisorer i stiftelser, val av gode män enligt fastighetsbildningslagen med flera

Anförande nr 59

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag kommer även att begära ordet under de följande två ärendena.

Vi föreslår Jura Miniotaité som ledamot i Storstockholms Brandförsvär, Elisabeth Kornfeld som ersättare i stadsbyggnadsnämnden samt Birgitta Rydell som ledamot i SHIS.

Anförande nr 60

S o p h i a G r a n s w e d B a a t (M): Herr ordförande! Med hjärtat i halsgropen kom jag inspringande här.

Platsen som ersättare i valnämnden för Arne Genschou från Moderaterna dras tillbaka. Vi vakanssätter den platsen tills vidare. Ludvig Filhm föreslås som ersättare i Sisab. Den platsen vill vi också vakanssätta.

Vi har också några nomineringar att göra. Vi vill nominera Stefan Kindborg som lekmannarevisorssuppleant till direktionen för Handelshögskolan i Stockholm. Sedan vill vi nominera Carsten Friberg som lekmannarevisorssuppleant till Stiftelsen Barnens Dag. Vi vill slutligen nominera Stefan Kindborg som lekmannarevisorssuppleant till Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell.

Anförande nr 61

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande och åhörare! Vi har några ändringar från Arbetarepartiet. Vi föreslår Jamal El Mourabit som ersättare i Norrmalms stadsdelsnämnd i stället för Matz Larsson. Ersättaren i Skärholmen heter Nahman Hanna och inget annat. Kerstin Hedin Alfvén i samma nämnd heter egentligen bara Kerstin Hedin. Vi har även dubbelkollat att hon inte har gift sig i helgen.

Anförande nr 62

O r d f ö r a n d e n : Det är julfest i kväll, och inget kalas utan kras. Det var ett par missar som skedde under punkt 9. Vi har konfererat här, och det är lika bra att diska av det så att vi får alla människor valda som ska bli valda. Jag ger ordet till Anders Österberg, Socialdemokraterna.

Anförande nr 63

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande, fullmäktige! Vi blev ett väldigt stort parti under valet, och det är någonting som jag tycker om alla dagar i veckan – utom var tredje måndag, då jag är valberedningens ordförande. Ursäkta röran, men vi får

välja om. Det handlar om Östermalms stadsdelsnämnd. Den första ledamoten som är vakantsatt ersätts med Petter Martinsson. Andra som är vakant Fredrik Boeke.

Så går vi in på ersättarna: I stället för Fredrik Boeke blir det Noor Karim, i stället för Sanna Eliasson blir det Emil Bustos och i stället för Emil Bustos blir det Sanna Eliasson. På den sista vakantplatsen blir det Nima Nikaein.

Anförande nr 64

O r d f ö r a n d e n : För formens skull frågar jag om fullmäktige tillåter att vi tar upp den här ändringen för behandling. Kan kommunfullmäktige besluta i enlighet med det framlagda förslaget?

§ 10 Ny mandatperiod: val av revisorer för nämnder

Anförande nr 65

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Vi föreslår till revisorsgrupp 1 Ulf Fridebäck och Lena Huss som ledamöter, till revisorsgrupp 2 Ulf Fridebäck som vice ordförande, till revisorsgrupp 3 Lena Huss som ledamot och slutligen till revisorskollegiet Ulf Fridebäck som ledamot och Lena Huss som ersättare. Detta är också infört i appen.

Anförande nr 66

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande och fullmäktige! Vi föreslår att servicenämnden flyttas från revisionsområde 1 till revisionsområde 2. Anledningen är enbart att vi inte har några andra facknämnder som ligger inom revisionsområde 1; alla ligger inom revisionsområde 2. Jag yrkar bifall till det förslaget.

Anförande nr 67

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Ordförande! Lola Bodin, som har suttit som revisor för granskning av revisorskollegiets administrativa förvaltning, ska väljas till revisorsgrupp 3.

§ 11 Ny mandatperiod: val av ombud till Storsthlm (tidigare KSL)

Anförande nr 68

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Vi hade missat att vi ska ha fyra ersättare till våra fyra ombud. Ersättarna är i följande ordning: Anne-Lie Elfven, Åsa Nilsson Söderström, Sara Svanström och Rasmus Jonlund.

§ 12 Detaljplan för del av Norra Djurgården 1:1 Uggleviksreservoaren, i stadsdelen Ladugårdsgärdet (vattenreservoar), Dp 2020-02200

Anförande nr 69

Borgarrådet **V a l e s k o g** (S): Ordförande och fullmäktige! Denna detaljplan för en del av Norra Djurgården, den så kallade Uggleviksreservoaren, är ett mycket viktigt projekt för att säkra Stockholms dricksvattenförsörjning för många generationer framåt. Förslaget innebär att den befintliga Uggleviksreservoaren ersätts med en ny anläggning i anslutning till den nuvarande. Här finns även huvudvattenledningen. Detta är också ett skyddsobjekt, så det är viktigt att det läggs i samma område. Man kan rent allmänt säga att infrastrukturen finns här.

Vi har även en regional vattenförsörjningsplan med många förslag för att säkra framtidens vattenförsörjning. Ledningsnät och teknisk utrustning måste hålla en god standard och kunna leverera den mängd vatten som behövs när Stockholm växer. Här tar Stockholm i dag ett viktigt beslut som säkrar vår vattenförsörjning.

Denna byggnad kommer glädjande nog att bli ett nytt landmärke i stadssilhuetten och ansluter därmed till den tradition som finns i staden, där kommunaltekniska anläggningar syns väl – manifesterar sig i sin utformning, som man säger. Den nya vattenreservoaren kommer att anpassa sig till platsens mycket höga kultur- och naturvärden. Den uppförs i en riktninglös volym, som det heter, med fem hörn – en pentagon. Byggnadens fem sidor utförs konkava. Hörnen stärks med en förhöjning, vilket innebär att avslutet tecknar sig som en krona. Byggnaden kommer att bli fint placerad i parklandskapet på Djurgården.

Den gamla byggnaden rivs således, och den platsen ska återställas till naturmark. Ytterligare ekologisk kompensation kan bli aktuell. Planförslaget innebär alltså en omsorgsfull gestaltning som anpassas till nationalstadsparkens mycket höga natur- och kulturvärden. Ett tydligt och starkt stöd finns från den myndighet som har till uppgift att bevaka riksintresset från stadens sida, länsstyrelsen, likaså från fastighetsägaren Statens fastighetsverk och Kungliga Djurgårdens förvaltning. Anläggningen är att betrakta som redan etablerad verksamhet. Det är också tydligt att förslaget är förenligt med lagstiftningen för nationalstadsparken. Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 70

G a b r i e l K r o o n (SD): Det här ärendet är långt ifrån solklart. Att gestaltningen är omsorgsfull skulle nog många säga emot.

Det finns ett stort problem i detta ärende, som vi ser det. Den lokaliseringsutredning som ligger till grund för beslutet om var man ska förlägga den nya vattenreservoaren har alldeles för ensidigt riktat in sig på Djurgården och nationalstadsparken. Samtidigt måste man ta fasta på den kritik som framförts från bland annat Samfundet S:t Erik, som varit väldigt tydligt med att man inte bör riva det befintliga vattentornet och att det skulle vara en stor förlust för den kulturmiljö som finns.

Med det i beaktande har vi sverigedemokrater sagt att vi vill återremittera det här ärendet för en omprövad lokaliseringsutredning. Vi tror att det finns en stor potential i Loudden eller Hjorthagen. Alternativt kan man helt enkelt renovera och rusta upp den befintliga reservoaren och sedan komplettera den på annat sätt. Vi kan också konstatera att det förslag som den detaljplan vi i dag ska anta kommer att ge upphov till är långt ifrån omsorgsfullt. Det är ett massivt vattentorn i betong som kommer att innebära ett väldigt starkt ingrepp i nationalstadsparken. Det kommer också att sträcka sig över det befintliga vattentornet.

Man menar på att de ekologiska värdena ska kompenseras. Det är frågan. Det kommer att ta minst 50–100 år för den skogen att på sikt återhämta sig efter att man rivit det befintliga vattentornet.

Vi anser inte att det här ärendet är tillräckligt utrett. Vi anser att det finns många frågetecken. Därför yrkar vi i första hand på en återremiss. I andra hand, om återremissen faller, yrkar vi avslag på ärendet.

Anförande nr 71

B j ö r n L j u n g (L): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här är tillsammans med Lövstaverket ett av de viktigaste infrastrukturbeslut vi kan ta ansvar för och fatta här i kommunfullmäktige. Jag har själv diskuterat den här frågan med den tidigare ordföranden för Stockholm Vatten och Avfall och det tidigare borgarrådet Katarina Luhr och funderat över lokalisering, gestaltning och så vidare.

I stadsbyggnadsnämndens hantering lyckades vi gemensamt minska höjden. Men vi blev också övertygade om att den här vattenreservoaren måste ha en stor volym och en viss höjd om den ska ha avsedd effekt. Det är så det fungerar rent naturvetenskapligt. Vattnet måste upp på en höjd för att kunna få tryck och sedan komma ut i ledningarna. Det går liksom inte att bortse från. Då är man helt ute och seglar.

Det är också en annan sak med det här som jag vill ta upp. Som god folkpartist och liberal kunde jag inte nöja mig med SVOA:s utredningar, utan jag tog också del av en omfattande utredning som Nationalstadsparkens vänner skickade över, gjord av en professor i flödesteknik på KTH. Eftersom även jag själv läst en del sådant och har goda vänner som kan sådant här gick jag igenom utredningen mycket noggrant. Det är en väldigt lång utredning med en mycket neutral och vetenskaplig syn. Jag konstaterade att det inte fanns någonting i hans utredning som motsa lokaliseringen Uggleviksreservoaren, alltså samma ställe. Det han skrev var att de andra alternativen inte var tillräckligt utredda.

Men om vi tittar ytligt på vad det skulle betyda att uppföra en anläggning i Hjorthagen eller Loudden kan vi komma fram till att det skulle ge mycket större naturskada än om vi ersätter reservoaren på plats. Varför då? Jo, därför att vi skulle få dra om en stor del av huvudvattennätet i Stockholm. Det, mina vänner, skulle ge långt större skada än att ersätta reservoaren på den plats där den finns.

Gestaltningmässigt skulle man ha kunnat önska något mer, herr ordförande. Jag vet att du har ett visst intresse för detta själv också. Men den färgsättning och de förändringar vi fick till i stadsbyggnadsnämnden gör att Liberalerna med gott samvete kan ställa sig bakom förslaget till beslut. Jag yrkar bifall till förslaget.

(O r d f ö r a n d e n : Det vore mig främmande att recensera några förslag.)

§ 13 Detaljplan för Bergholmsbacken, Rustmästaren 2 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (ca 700 bostäder varav 72 vårdboende, två förskolor, skola med idrottshall), DP 2016-19586-54

§ 20 Överenskommelse om exploatering med försäljning respektive tomträtt, för bostäder inom fastigheten Skarpnäcks gård 1:1, del av fastigheterna Rustmästaren 2 och 5 samt fastigheten Byamännen 3 i Bagarmossen, projekt Bergholmsbacken

Anförande nr 72

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande och fullmäktige! Det här planområdet är mycket omfattande. Det är 13 hektar stort och ligger vid Rusthållarvägen söder om Bagarmossens centrum. Planen möjliggör 700 bostäder, varav 72 planeras bli vårdbostäder, 390 bostadsrätter och övriga hyresrätter. Planen innehåller också en F-9-grundskola för 1 200 elever med idrottshall samt två förskolor. Det blir nya gator och en lekplats. Det befintliga gång- och cykelstråket mellan Bagarmossen och Skarpnäck får en ny och bättre utformning.

De här 700 bostäderna kommer att få ett bra läge i förhållande till kollektivtrafiken och kommer att bidra väsentligt till stadens bostadsmål. Projekten som är kopplade till Stockholmsöverenskommelsen är en viktig förutsättning för statens medfinansiering av tunnelbaneprojekt i Stockholmsförhandlingen. För övrigt kan jag nämna att Stockholms stad har förbundit sig att bygga 40 000 bostäder i söderort. Det här är ett viktigt delprojekt bland alla dessa bostäder för att kunna finansiera spårprojektet.

I det här ärendet från exploateringsnämnden redovisas också, apropå aktuell oro som har uttryckts om lämpliga vägar för byggtransporter, att exploateringskontoret ska utreda alternativa sträckor. För- och nackdelar ska redovisas för olika alternativ, så att trafiksäkerhetsfrågorna blir tydligt och klart belysta. Det är också viktigt att en barnkonsekvensanalys sker av vald transportväg.

Sedan är det också naturligtvis väsentligt hur marken ska återställas efter byggtiden. Jag skulle vilja säga att vår erfarenhet generellt sett av frågor kring bygglogistik vid byggen är att det brukar finnas en stor oro innan projekten startar, men att man nästan alltid löser bygglogistiken på ett ansvarsfullt och trafiksäkert sätt när man väl har kommit igång.

I ärendet från exploateringsnämnden redovisas också försäljningsintäkterna för respektive fastighet. Sammantaget handlar det om ungefär 600 miljoner kronor i intäkter samt investeringsutgifter om knappt 400 miljoner kronor.

Med detta skulle jag vilja yrka bifall till kommunstyrelsens förslag vad gäller bägge ärendena, både ärendet avseende detaljplan för Bergholmsbacken och ärendet avseende överenskommelse om exploatering med försäljning respektive tomträtt.

Anförande nr 73

H a n n a W i s t r a n d (L): Jag ska prata om en liten men ganska viktig del i det här ganska stora projektet. Det handlar om idrottshallen och bollplanen. Idrottshallen

är omnämnd. Det står att den eventuellt ska anläggas. Det står inget tydligt om att den om den anläggs ska vara tillgänglig för föreningslivet, det vill säga som en egen bokningsbar "cell". Det är väldigt viktigt att det framgår. Gällande bollplanen föreslår man en möjlig plats, men det framgår inte alls vilken storlek bollplanen ska ha. Vi som sitter i idrottsnämnden behöver säkerställa att de här idrottsytorna verkligen blir av och blir tillgängliga för föreningslivet.

Anförande nr 74

G a b r i e l K r o o n (SD): Vi sverigedemokrater är i grund och botten positiva till att bygga på den plats som detaljplanen föreslår. Vi ställer oss positiva till de bostäderna. Däremot är vi oroade över den dimension på skolan som föreslås och framför allt den skolgårdsyta som följer av detta. Vi har ett minimikrav, eller i alla fall en rekommendation, från Boverket om 30 kvadratmeter skolgård per elev. Det vi kan konstatera är att man kommer att understiga det här kravet väsentligt. Det är otroligt oroande för den framtida fysiska hälsan hos våra barn i det området. Det är uppenbart att man har minskat skolgårdsytan för att främja byggande av fler bostäder.

Här tycker vi att man måste tänka om. Självklart måste vi stå för vårt bostadsåtagande. Men samtidigt måste vi uppfylla de absolut mest grundläggande kraven när det kommer till att säkerställa en tillräcklig skolgårdsyta för varje elev, så att eleverna har möjlighet att engagera sig i fysisk aktivitet och bygga upp god hälsa för framtiden. Därför föreslår vi att förslaget ska återremitteras för att detta ska beaktas tydligare. Ifall förslaget till återremiss skulle falla kommer vi att avstå från att delta i beslut gällande både detaljplanen och markförsäljningen.

Anförande nr 75

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det här med skolgårdarna var uppe till debatt här under frågestunden. Jag tycker att man ska ha lite perspektiv på var man befinner sig i landet – i en storstad eller inte. Jag har sett siffran att länet har 25 kvadratmeter per barn. Skulle vi ha en skola med 2 000 elever skulle de ha 6 hektar. Det är ungefär som Vasaparken. Man måste inse att det finns speciella utmaningar.

Då blir alltid det andra väldigt viktigt, som skolborgarrådet tog upp tidigare, med lekvärdesfaktorer och gröna faktorer – skolgårdsfunktionen helt enkelt, oavsett om det är skolor eller förskolor. Det finns ofta fler möjligheter för barnen att röra på sig, tack och lov. Det är bara att titta på till exempel hur förskolegårdarna ser ut i innerstaden i många av lägenhetsförskolorna. Vi måste vara lite realistiska och tänka på var vi befinner oss någonstans.

Jag tycker att det här är ett bra förslag. Det kommer att finnas goda möjligheter och hög kvalitet på skolgårdarna. Jag är inte orolig för de delarna.

Anförande nr 76

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag är glad att du, Jan Valeskog, bekräftar skillnaden mellan Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna. Vi sverigedemokrater vill bygga en vacker och trivsamt stad där barnen har bra ytor att sporta och göra aktiviteter

på och där vi har tillräckligt med idrottsplatser. Ert främsta och kanske enda mål är att maximera antalet bostäder i området. Det tycker jag är oroande. Jag tror inte att området blir attraktivare av att vi begränsar ytan och understiger det absoluta minimikrav som ställs.

Det finns en grundläggande anledning till att man har satt det här kravet på 30 kvadratmeter. Det har ni inte ens en ansats att försöka uppnå, vilket jag tycker är ytterst beklagligt. Det kommer att märkas på folkhälsan framöver, när vi får barn som är stillasittande. Stockholms stad försökte tidigare skriva fram en strategi för fysisk aktivitet. Den blev totalsågad av Region Stockholm, som ansvarar för sjukvården, eftersom vi inte uppfyller de mest basala kraven när det gäller att säkerställa tillräckligt bra med skolgårdsyta, så att barn kan engagera sig i sport.

Anförande nr 77

A n d r é N i l s s o n (L): Det är svårt att inte småle när man läser det här ärendet. Man blir så himla glad av att se den här planen, med de 700 eftertraktade bostäderna, som är så efterlängtade, vårdboenden, förskola och skola. Jag är mycket glad över cykelstråket. Jag brukar själv cykla där rätt så ofta. Men det är nog inte det som gör mig gladast, utan allra gladast blir jag av den överliggande strategin. Varför bygger man just här? Jo, det handlar om att bygga ihop två stadsdelar som ligger väldigt nära varandra men vars verkligheter ligger väldigt långt från varandra. Jag tänker på Bagarmossen och Skarpnäck. I ärendet kommer man rätt så långt i att ta de här stadsdelarna närmare varandra.

Under juletider brukar man ofta tänka på människor som har det svårare än man själv, det vill säga utsatta människor. Skarpnäck är inte ett utsatt område, men det finns många utsatta människor i Skarpnäck. Det första halvåret hade vi tre skjutningar i Skarpnäck. När det kommer till att bekämpa utsattheten är det självklart skolan och socialtjänsten som är det absolut viktigaste. Men stadsplaneringen kommer strax därefter.

Jag vet att det är många här som har läst Esaiassons forskning om utsatta områden i Göteborg. Man gjorde mer än 1 000 intervjuer med människor boende i utsatta områden för att ta reda på hur stadsmiljön kan förbättras så att vi även lyfter utsatta områden. Det var två saker man kom fram till. För det första måste de dominerande fastighetsägarna på platsen ta ett större ansvar för att se till att det är bra skött, att det är rent och att det inte är skräp på gatorna. För det andra behöver stadsplaneringen bli bättre. Framför allt behöver man ha bättre förbindelser mellan utsatta områden och de områden som är i närheten.

I Skarpnäck har man verkligen det första. Stockholmshem gör ett gediget arbete där. Det är i grunden en bra planering att jobba med i Skarpnäck. Det är fantastiskt fina tegelfasader som också är underhållsfria, vilket gör att de är lätta att sköta om. Men när det kommer till det andra har Skarpnäck samma problem som utsatta områden ofta har. Det är en liten enklav. Det är som en liten klick. Man har tunnelbanan i mitten, och sedan finns det väldigt få sätt att ta sig till andra stadsdelar. Vi har Pungpinan i närheten, men det finns inte något klockrent sätt att ta sig dit snabbt. Inte heller till

Bagarmossen eller Sköndal är det alltid helt lätt att ta sig. Därför blir jag lite orolig när jag läser från vissa av majoritetens lappar att man helt utesluter alla möjligheter att ha en vägförbindelse i framtiden mellan Bagarmossen och Skarpnäck. Jag tror att det skulle göra att Skarpnäck får fler människor som kommer och hälsar på från Bagarmossen också, så att Skarpnäcksbarnen får leka med Bagarmossenbarnen. Det hade jag sett som ett sätt att lyfta Skarpnäck och få det att bli ännu bättre.

Men jag vill inte avsluta med något negativt i ett ärende som är så positivt. Jag är väldigt glad över den här planen. Jag tycker att det är en fantastisk struktur. Och jag ser fram emot att cykla på cykelstråket.

Anförande nr 78

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande! Med de här ärendena får vi 700 nya bostäder i Stockholm, varav majoriteten hyresrätter. Det är därför viktigt att vi kommer igång med byggandet. Det har uttryckts väldigt mycket oro för den byggväg som planeras. Men i ärendet ger vi ett tydligt uppdrag till exploateringsnämnden att nogsamt utreda hur byggtransporterna kan ordnas på bästa möjliga sätt. Man kan till exempel använda Sockenvägen eller Gamla Tyresövägen för att ordna byggtransporterna.

Till Liberalerna vill jag påpeka att det här inte innebär en väg mellan Bagis och Skarpnäck, utan det är en cykel- och gångväg som kommer att få en bättre sträckning. Exploateringskontoret får också i uppdrag att utreda denna lösning så att ingreppet i naturmiljön blir så litet som möjligt och så att det återställs efter byggtiden.

Det har också lyfts många frågor om trafiksäkerheten, särskilt när det gäller barn. Det ska göras en barnkonsekvensbeskrivning så att trafikmiljön blir bra under hela byggtiden. Området innebär många rekreativvärden, och som det ser ut nu är ambitionen att det ska bli ännu bättre efter att allt är färdigbyggt.

Anförande nr 79

A n d r é N i l s s o n (L): Jag tycker att det är jättebra att man kollar på alternativ för byggvägen, och jag tror att det är bra att lyssna på alla underskrifter också. Det är viktigt att vi verkligen får alla fakta på bordet så att vi vet om det är här vägen ska ligga eller inte.

Men jag blir ändå lite orolig när man pratar om att det inte finns någon möjlighet att ha en permanent väg i framtiden. När jag läser de lappar som ni har lagt i bland annat exploateringsnämnden står det nämligen alltid "bilväg", och jag tycker att man missar mycket när man skriver "bilväg". En väg behövs ju för så mycket annat. Det kan vara en bussväg, en skjuts-till-skolan-väg, en ambulansväg, en polisbilsväg eller kanske bara en åka-en-fredagskväll-väg, och därför tycker jag inte att man bara ska lägga ned hela idén om att bygga ihop Skarpnäck och Bagarmossen i framtiden. Det här måste ses som ett första steg; sedan måste vi göra mycket mer i framtiden. Eller vad säger ni?

Anförande nr 80

M a r i a M u s t o n e n (V): Jag säger att det tar två minuter med tunnelbanan mellan Skarpnäck och Bagarmossen. Det finns väldigt bra kollektivtrafik i området. Vi vill värna om natur- och rekreativsvärden i området och inte bygga en bilväg. Cykel, gång, kollektivtrafik – det står vi för.

Anförande nr 81

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Detaljplanen är mycket välkommen som sådan. Miljöpartiet välkomnar detta och ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till beslut i båda ärendena.

Att detta i framtiden *inte* leder till en bilväg mellan stadsdelarna är oerhört viktigt för oss i Miljöpartiet, och det är också i enlighet med detaljplanen. Även fortsatt ska detta vara en trygg gång- och cykelväg mellan stadsdelarna. Inga bilar, bussar eller ambulanser ska gå här, utan det här ska vara en gång- och cykelväg. Vi måste någon gång visa att vi kan göra ett samband mellan stadsdelar i form av gång och cykel. Det är det som är tryggt för barnen, inte att det kör bilar på vägen.

Dilemmat med projektet är dock själva byggskedet och dragningen av byggvägen. Allt oftare tycker vi oss i Miljöpartiet märka att det är själva byggskedet som är problematiskt. Själva detaljplanen är jättevälkommen med alla bostäder, förskolor, idrottshall och skola, men dragningen av byggvägen ställer till det väldigt mycket. Därför är det oerhört viktigt att alternativen utreds i botten och att man även gör en barnkonsekvensutredning. Man måste titta på bussförhållandena i Skarpnäck och vibrationsproblemen på båda vägarna, både i Skarpnäck och Sockenvägen.

Det blir ju ett väldigt långvarigt projekt. Det kommer att ta cirka sex år att bygga det här. Väldigt många medborgare har engagerat sig, och det tycker jag är bra. Det handlar om Bergholmstorpets verksamhet, det handlar om Ur och skur-förskolans verksamhet, det handlar om ESBO-området och det handlar om de höga naturvärdena och vikten av området för rekreation. Därför menar vi att en utredning i grunden ska ske transparent. Det måste också göras en barnkonsekvensutredning för att vi ska få veta hur vi ska bygga området med minsta möjliga negativa påverkan.

Anförande nr 82

A n d r é N i l s s o n (L): Hej Cecilia! Välkommen till min stadsdel Skarpnäck – det ska bli jättekul att jobba tillsammans i framtiden för att Skarpnäck ska bli så bra som möjligt!

Det finns mycket man kan använda en väg till som man inte kan göra med kollektivtrafiken. Visst, det tar bara två minuter att ta sig med tunnelbanan mellan Bagarmossen och Skarpnäck, men hur många personer tar tunnelbanan när man bara ska åka en station? Oftast väljer man snarare att åka längre bort. Det ser man på blå linjen: Det är många som använder blå linjen för att åka in till stan, men det är inte lika många som använder den för att åka kortare sträckor.

Den viktigaste användningen av en väg är kanske färdtjänsten. För många är det lite svårt att ta tunnelbanan, särskilt när det gäller en av dem som ligger djupast av alla vi har. Jag tycker att det är viktigt när man kollar på de här stadsutvecklingsplanerna att man liksom inte tappar bort sig och inte ser skogen för alla träd. Ska man skydda varje träd blir det kanske en sämre plan som gör att man kommer att behöva bygga flera andra saker för att ställa det till rätta. Det är bättre att göra rätt först.

Anförande nr 83

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ni förespråkar ofta gator, och jag ser inte det som tryggt för barnen eller för någon som promenerar med rollator eller tar sig mellan stadsdelarna. Det kommer egentligen bara att vara en kort sträcka med naturmark emellan.

Även om man inte är trafikexpert ser man ju att det här garanterat kommer att bli en smitväg. Bygger du en bilväg mellan Skarpnäck och Bagarmossen i det här läget, då har du garanterat en massa genomfartstrafik, och det kommer att drabba båda områdena. Nej tack!

Anförande nr 84

M i k a e l V a l i e r (KD): Ordförande! Hej allihop, eller ho, ho, ho! som andra skäggbärare säger!

Det här projektet är riktigt bra, och det är särskilt skönt med vårdboendet, för vårdboende är det alltid brist på. Det spelar tydligen ingen roll hur mycket man bygger, för det blir alltid brist. Men här blir det ganska bra med platser. Det är också centralt placerat i området, vilket är väldigt fint.

Jag hoppas även på en väldigt fin gestaltning. Jag har ju tjatat om fula fyrkantiga hus och även propagerat för att få in klassisk arkitektur, och i det här fallet är klassisk arkitektur inte i första hand förra sekelskiftets arkitektur utan kanske snarare 40- och 50-tal och sådant som ligger i närheten. Man kommer även att få in en hel del moderna hus, vilket jag också tycker om.

Något jag också tycker om är att lusläsa alla planer efter bristen på parkering, för det brukar vara ganska uppenbart. Men här har man tänkt på parkeringen i garage redan från början, vilket är utmärkt. Jag hoppas förresten också att det ska bli något högt trähus.

Oron från medborgarna angående byggvägen har nämnts, och det är givet att det blir en sådan oro. Ingen vill ju ha byggtrafik i sin skog, så jag är inte överraskad, och vi behöver verkligen se till att det blir ordentligt utrett om det går att ordna byggtransporterna på något annat vis. Går det inte så måste man naturligtvis göra så lite skada som möjligt på skogen och återställa den.

Jag vet inte om man ska citera folk, så jag gör inte det. Men någon annan sa att man faktiskt brukar kunna återställa riktigt fint, och det tror jag att man kan göra. Jag hoppas att det blir så. Jag är också särskilt glad för att Bergholmstorpet behålls, för det är en

mycket fin liten plats. Byggrätten medger också att man har kafé eller restaurang där, vilket kommer att bli väldigt populärt. Därför tycker jag att vi ska rösta för detta.

§ 14 Ändring av detaljplan för Jordbruksministern 3 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen (65 bostäder), Dp 2017-19979

Anförande nr 85

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande, fullmäktige! Jag ska vara kort här. Det gäller som sagt Jordbruksministern 3, som är ett litet projekt som möjliggör 65 bostäder med bostadsrätt. Planområdet är 3 700 kvadratmeter stort, och det ligger ungefär 800 meter nordöst om Bagarmossens centrum., som är privatägd, gränsar till Nackareservatet och har alltså ett mycket fint naturnära läge.

Bebyggelsen föreslås i fem våningar med trästomme och träfasad. Befintlig bebyggelse inom fastigheten rivs. I planområdet finns en god tillgång till förskola, skola och vårdcentral samt hemtjänst. Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 86

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Finns det en konflikt i ärendet? Nej, det gör det inte. Se, det här är ett så fint ärende, och redan på forntiden, för 40 år sedan när jag flyttade därifrån, undrade jag varför i halva fridens namn man inte byggde någonting här. Här byggdes miljonprogrammet i Bagarmossen, och när man var klar var en av ytorna bara som ett allmänt dåligt städat byggupplag. Så småningom blev det en förskola, men vi undrade i alla fall varför man inte byggde någonting mer när det ändå inte tillhör Nackareservatet men gränsar till det. Tänk vad fint det vore med ett hus här! Och se – 40 år senare står man här och kan yrka bifall till ett förslag som man hade redan i sena tonåren.

Det här är jättefint! Se vilken gestaltning! Läs gärna planbestämmelserna och kolla in trähusen med trästomme! Det är det mest klimatanpassade som man kan tänka sig. Jag skulle kunna säga att detta ärende är precis alla rätt, och jag hoppas verkligen att det nu går rakt igenom utan en massa överklaganden och annat. Det här natursköna området förtjänar verkligen ett fint hus som, mina vänner, kompletterar miljonprogrammet med bostadsrätter. Mer sådant kommer i Bagarmossen utefter Byälsvägen. Bifall till förslaget!

Anförande nr 87

M i k a e l V a l i e r (KD): Ordförande! Björn Ljung sa många fler ord än vad jag hade tänkt säga, men han fångade något av det jag hade tänkt, och det är det härliga med trä! Trä nära skogen – kan det bli bättre än så? Det finns ett stort behov av bostadsrätter i området, och det här gör att blandningen och balansen blir något bättre. Därför yrkar jag naturligtvis bara snabbt och enkelt bifall. Det här är ett jättebra projekt!

§ 15 Hyresavtal och upphandling för upprustning av Brännkyrkahallen

Anförande nr 88

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande, fullmäktige! Det är ingen hemlighet att vi har olika uppfattningar i det här ärendet. Vi från Centerpartiets sida, med instämmande från allianspartierna, vill gå vidare med den planering som vi hade under förra mandatperioden, nämligen att vi skulle få en upprustad hall med möjlighet att flytta in redan i september 2024.

I och med det här ärendet avbryts detta, och vi kommer att få vänta oklart hur länge på att få en ny Brännkyrkahall. Vi har fått lite olika bud här från talarstolen efter valet. Först fick vi höra att tidsplanen skulle hålla; sedan fick vi höra att tidsplanen skulle förskjutas i ett år. Därför vore det intressant att få höra här i kväll om det finns en tidsplan för den nya inriktningen när det gäller Brännkyrkahallen.

Vi är såklart också oroliga för hur staden ska klara av att genomföra den här investeringen i egen regi. Redan nästa år minskar ju investeringsbudgeten med 138 miljoner. Det kommer att vara svårt att få detta att gå ihop när man med ena handen minskar investeringsbudgeten och med andra handen plockar in fler projekt.

Nej, ordförande och fullmäktige – jag yrkar bifall till reservationen i kommunstyrelsen från Centerpartiet, Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna.

Anförande nr 89

H a n n a W i s t r a n d (L): Hej igen! Jag är ju ny här, och på mitt första kommunfullmäktige lovades det att tidsplanen skulle hållas trots att man tog tillbaka Brännkyrkahallen i egen regi. På mitt andra kommunfullmäktige meddelade man sedan att det kommer att bli försenat åtminstone ett år men att det inte skulle göra någonting.

Det är för mig att ha ett väldigt lättvindigt förhållande till förtroende, och det gör mig väldigt oroad för Stockholmsidrotten och å Stockholmsidrottens vägnar: Idrotten behöver lokaler, inte missriktad ideologi. Bifall till vår reservation!

Anförande nr 90

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande, fullmäktige! Många av Stockholms hallar byggdes under miljonprogrammet och behöver nu rustas upp. Brännkyrkahallen är en av dess hallar. Den har en strategiskt viktig placering i söderort med närhet till goda kommunikationer som gör den lättillgänglig. Hallen är en viktig plats för många föreningar och inte minst för Midsommarkransens gymnasium som har idrottsprofil.

I det här valet fick faktiskt vi socialdemokrater ett tydligt mandat från stockholmarna att stoppa privatiseringen av idrotten och stoppa dyra OPS-projekt. Därför är vi i den rödgröna majoriteten jätteglada över att i kväll kunna fatta ett beslut som går just i den riktning som stockholmarna har gett oss mandat för när vi nu stoppar försäljningen av Brännkyrkahallen. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 91

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Ordförande, fullmäktige! Socialdemokraterna vill låta barnen vänta på goda träningsmöjligheter, detta i en stad som är i skriande behov av fler idrottshallar. Det fanns alltså en klar plan för att möjliggöra en ny, modern idrottshall i Brännkyrkahallen, men det barnet kastar nu S bokstavligen ut med badvattnet.

Jag är säker på att vi alla delar bilden och ser behovet av de omfattande investeringar som behövs för att bygga i kapp anläggningsbristen. Därför är det mycket svårt att förstå den nya majoritetens agerande i detta ärende. Vi moderater hittar lösningar genom att privata och ideella aktörer får möjlighet att bidra till stadens utveckling, inte minst för att det krävs en högre investeringsvolym de kommande tio åren än vad staden ensam mäktar med. Tillsammans med externa aktörer kan vi öka de totala investeringarna i idrottsanläggningar och få fram fler anläggningar snabbare, detta samtidigt som staden minskar sin finansiella risk.

Genom att avslå avtalet bidrar vänsterstyret nu till mindre pengar till idrotten och förseningar för de 28 föreningar som är verksamma i Brännkyrkahallen, för Midsommarkransens gymnasium som har idrottsprofil och inte minst för alla områdets barn och unga.

Som vi har hört här kommer hallen inte att vara klar i september 2024 enligt plan utan försenas minst ett år. Socialdemokraterna låter helt enkelt vänsterideologin stå i vägen för stadens egen investeringstakt och möjligheten att kroka arm med näringslivet. Stockholms stads anläggningsstrategi visar på behov av 27 hallar till 2030 – det är mycket! För ett barn som idrottar är varje träningsstillfälle viktigt. Varje dag, varje vecka, varje månad som hallen inte finns där är förlorad tid att utvecklas inom sin idrott.

I Socialdemokraternas Stockholm får stadens ungdomar hellre vänta på att få utveckla sin träning. Det man nu gör mot Brännkyrkahallen kan helt enkelt inte ses som någonting annat än ett partiideologiskt skådespel. Jag yrkar bifall till Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 92

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Jag vill bara vara tydlig med alla stockholmare att detta ärende handlar om att stoppa en försäljning av en befintlig hall som står där den står och behöver rustas upp. Och rustas den inte upp kommer den inte att kunna fortsätta att användas av föreningarna och skolan som är verksamma där.

Gällande Brännkyrkahallen är det sant att reoveringen skjuts upp med cirka ett år om vi stoppar den här försäljningen. Men det är ju ingenting som kommer att få påverkan på verksamheten, eftersom den kommer att kunna fortsätta i den nuvarande hallen. Det är faktiskt så att det kommer att ge föreningarna och förvaltningen tid att hitta nya evakueringslösningar, så på det sättet är det faktiskt bra att man får lite mer tid.

Det är lustigt att Moderaterna och högerpartierna låtsas som om privata fastighetsbolag skulle kunna bygga anläggningar gratis åt staden. Så fungerar det inte i verkligheten. Kostnaderna kommer tillbaka i form av hyra, och då får staden dessutom betala för privata avkastningskrav och högre räntekostnader. Det blir dyrare för stockholmarna med er politik.

Anförande nr 93

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Maria-Elsa sa just att hallen inte kan finnas kvar om den inte rustas upp och alltså måste den rustas upp. Vi vet ju också hur det är när man skjuter upp, man har ett förslag som man sedan inte genomför, ja, finns det tid, finns det pengar, hur lång tid kommer det att ta? Kanske skjuts det upp ett år, kanske längre.

Jag blir lite förbluffad över hur lätt vänsterstyret tar på den här frågan när staden är i ett sådant skriande behov av hallar. Var ska våra idrottsproffs komma ifrån? Kommer de fortsatt att komma från Stockholm om vi inte har några hallar där barn och unga kan utöva sin idrott? Vi vet ju själva att det är ett område där träning, träning, träning är det som räknas.

Anförande nr 94

A n t o n R o s (KD): Ordförande! Jag ska fatta mig kort i syfte att inte upprepa vad som precis har sagts.

Ärade kollegor! Jag är ny i denna kammare, men jag har ändå lyckats uppfatta att det finns en återkommande diskurs från vänstersidan om att man ska vara öppen för privata initiativ när det är läge. Ideologiska skygglappar ska inte stoppa detta. Om detta stämmer, ja, då finns det en ypperlig chans att bevisa det just i detta ärende.

Här finns en seriös privat aktör som är beredd att sätta igång med arbetet. Processen kan påskyndas, och den finansiella risken för staden kan minskas. Det hade varit ett alternativ, men precis som tidigare har sagts dras nu processen i stället ut ännu ett år, och ökade kostnader hamnar på stadens axlar. Jag och Kristdemokraterna beklagar detta och yrkar därmed bifall till reservationen.

Anförande nr 95

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Vi i den rödgröna majoriteten har ingenting emot att privata aktörer bygger eller renoverar stadens fastigheter. Faktum är att vi har ett gott samarbete med många fastighetsägare som är verksamma i Stockholm. Många gör ett jättebra arbete för att stärka tryggheten och den sociala hållbarheten och för att skapa mer levande stadsdelar.

Men det är just den här typen av finansieringsupplägg, som OPS-uppläggen är, som vi är kritiska till. Jag vet inte om ni har glömt det, men det är faktiskt så att Konkurrensverket granskar flera av de affärer som ni genomförde eller gick fram med under den förra mandatperioden, och det här är ett exempel på en sådan affär som granskas.

Strategin med att sälja ut stadens tillgångar för att finansiera skattesänkningar är någonting som faktiskt drabbar idrottsföreningarna. Det är pengar som försvinner från idrottens driftsbudget, så det här är helt obegripligt för mig.

Anförande nr 96

A n t o n R o s (KD): Ordförande! Det finns mycket att säga som svar på detta, men jag väljer att avgränsa mig till en sak, och det är läget som vi befinner oss i just nu. Vi har en kommande lågkonjunktur/finanskras, och jag tycker inte att det är ansvarigt att i det läget öka stadens investerings- och räntekostnader samt därmed också minska stadens kreditvärdighet, vilket kommer att bli en följd av detta. Det är skillnaden mellan min sida och er sida: att vi tar ansvar för skattebetalarnas pengar även i tuffa tider.

Anförande nr 97

H a s s a n J a m a (V): Ordförande! Vi har haft den här debatten länge, sedan innan valet. Vi gick till val på att vi skulle stoppa de här OPS-lösningarna, och vi är jättegglada över att stockholmarna har gett oss mandat för att stoppa i alla fall Brännkyrkahallen. Vi hann inte stoppa de andra som ni körde väldigt snabbt de sista fullmäktigesammanträdena innan valet.

Brännkyrkahallen kommer att renoveras inom en kort tid. Det kommer att ta den tid det tar. Vi har investeringar för det.

Det talas om skattebetalarnas pengar, att vi måste ta ansvar och liksom spara in. Hur kan ni spara in när vi vet i dag att det hade kostat oss mer att göra det upplägg som ni vill genomföra än att ha det kvar och renovera? Om det är någon som är ideologiskt blind här är det väl oppositionen, i och med att ni bara vill köra på och kroka arm med näringslivet fast det inte gynnar våra skattebetalare. Ni vill bara köra på. Ni påstår att det här gynnar skattebetalarna, som om ingen av er över huvud taget hade sett hyresupplägget, som var att vi i 20 år skulle betala rejäla hyror och som kanske hade kostat mer än om vi själva renoverar och håller det i egen regi.

Jag hoppas nu att oppositionen tar sig tid och lyssnar på stockholmarna, för stockholmarna vill inte ha de här uppläggen. De vill inte att ni säljer ut den här staden, som ni har gjort i flera decennier i moderatstyrda majoriteter. De får vara slut på de här tokiga privatiseringarna och ogenomtänkta OPS-lösningarna. Nu är vi glada över att den rödgröna majoriteten gör det som folket och stockholmarna vill!

Anförande nr 98

H a n n a W i s t r a n d (L): Ordförande! Vi i Liberalerna är inte emot egen regi. Det idrotten behöver i Stockholm är anläggningar, och vi behöver all hjälp vi kan få. Vi behöver både egen regi och externa aktörers hjälp. Det är liksom det första problemet. Vi behöver alla spadar vi kan få, och två spadar är bättre än en.

Sedan blir jag dock lite förvirrad, för här pratas det om OPS-lösningar. Men det här är ju inte en OPS-lösning. Det är att blanda bort korten för mig. Jag är i och för sig

nybörjare, men jag tycker inte att det är samma sak. Vi pratar inte om samma saker. Om man låter de här aktörerna bygga och sedan gör långsiktiga hyresavtal på 25 år är det faktiskt någonting som är ganska stabilt och långsiktigt för mig.

Anförande nr 99

H a s s a n J a m a (V): Tack, Hanna! Det är ingen långsiktig lösning att vi förlorar rådighet över en hall. När vi bygger eller när vi har en idrottshall i egen regi så används den bara för den verksamheten. När det går över till att en privat aktör bygger och vi sedan hyr in oss eller när vi säljer, då förlorar vi det här. När 20-årskontraktet tar slut kan ju den som äger hallen göra vad den vill och ha andra verksamheter och grejer. Vi vill inte ha det så. I stället bygger vi hallar, och så har vi dem, och då får idrotten en långsiktig verksamhet där.

Det upplägg som ni gjorde sist var ju pannkaka. Det var en aktör som fick köpa och fick mark. Ni säger att ni tror på marknaden, men var det flera aktörer som var intresserade och kunde ge anbud?

Anförande nr 100

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande! Hassan Jama anklagar oss för att vi under den förra mandatperioden ”körde på”. Det ni gör nu är ju att tvärbromsa. Det är en tvärnit för idrotten. Jag tycker att det är så märkligt att debatten plötsligt handlar om att vi kanske inte ens behöver göra den här upprustningen. Den kanske kan vänta. Det gör ingenting att idrottsrörelsen får vänta ytterligare ett år på en ny hall.

Sanningen när det gäller det här projektet är att det har legat länge och väntat på att få finansiering. Det här var ju ett av de ofinansierade projekt som vi tog över från er när ni styrde förra gången. Vi kan inte vänta med att göra nödvändiga investeringar. Jag tror att vi har 38 aktiva föreningar som tränar i Brännkyrkahallen, och de förtjänar att få en upprustad och fin hall att bedriva sin verksamhet i. Men som det låter nu är frågan hur länge de kommer att behöva vänta.

Anförande nr 101

H a s s a n J a m a (V): Karin, det finns en finansiering för hallen i investeringsbudgeten. Den kommer att bli renoverad, förhoppningsvis inom ett år. Verksamheten får fortsätta som nu.

Det vi gör nu är att vi behåller Brännkyrkahallen i Stockholms stads regi. Vi säljer den inte.

Anförande nr 102

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag är fullständigt ointresserad av bollsport och sådant där men däremot ganska intresserad av hur vi använder våra pengar. Och precis som Hanna Wistrand tidigare sa har vi liberaler ingenting principiellt emot vare sig det ena eller det andra så länge det blir bra lösningar.

Jag tänkte dock inflika att man nog ändå bör vara lite försiktig med vilka investeringar och lån staden tar på sig. Det räcker nämligen med 1 procentenhets höjd ränta så ger det direkt 650 miljoner på driftsbudgeten, det vill säga pengar som kunde ha gått till reformutrymme går till annat.

Därför fanns det i det här ärendet skäl att ha den lösning vi föreslog, eftersom det hade minskat stadens lånebehov. Jag vet ju att den rödgröna majoriteten har stora ambitioner på många andra områden som också kommer att kräva stora investeringar. Jag tänker därför att man ska vara varsam med hur man använder det utrymme så att man inte riskerar kreditvärdigheten och drabbas av höjda räntekostnader, för det kommer att minska möjligheterna för er egen majoritet när det gäller andra viktiga reformer, inte minst på välfärdsområdet.

Anförande nr 103

H a s s a n J a m a (V): Borgarrådet Jönsson! Oavsett vilken ränta vi skulle betala så skulle en privat aktör ta exakt samma. De skulle ta ut samma ränta. Det är samma vinstgrej. De skulle lägga på alla de här sakerna på hyresavtalet.

Ni får det att låta som om detta skulle ha varit gratis. Låt dem få bidra, säger ni. Men de skulle ta betalt för det plus med vinst. Det är ju syftet med en privat uppgörelse. Så varför låter det på er som om ni skulle vara försiktiga med skattebetalarnas pengar? Det är bättre att vi har rådighet över alla de här sakerna, till skillnad från att vi inte skulle ha det.

Anförande nr 104

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Skillnaden är att om vi riskerar vårt kreditbetyg så drabbar det stadens totala upplåning. Det gäller inte bara för det här lilla enstaka projektet utan för all upplåning. 1 procentenhets höjd ränta leder direkt till 650 miljoner på driftsbudgeten varje år, det vill säga i princip mer än halva reformutrymme försvinner direkt, och det är väl ingenting som någon majoritet kan önska sig.

Liberalernas hållning är därför att där vi kan hitta bra lösningar tillsammans med privata aktörer där de står för risken så ska vi göra det, och där det finns bra lösningar som handlar om att vi driver saker i egen regi så ska vi göra det.

Anförande nr 105

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Jan Jönsson, jag tycker att du är en sådan rimlig politiker i så många avseenden, men jag förstår verkligen inte hur man kan gå upp och försvara ett finansieringsupplägg som har fått så mycket kritik från viktiga aktörer som har koll på läget, till exempel Kommuninvest och Riksgälden. Konkurrensverket granskar den här affären som vi nu kommer att stoppa.

Jan Jönsson säger att man inte är för det ena eller det andra men att det här inte är ansvarsfullt. Jag menar ju att det är ni som vill att vi ska gå med på ett finansieringsupplägg som kommer att innebära högre kostnader för staden. Det är ett

finansieringsupplägg som kommer att innebära att pengar som skulle ha gått till idrotten för att utveckla verksamheten så att fler barn och unga har tillgång till idrott i stället ska gå till att betala förutbestämda hyror under en viss tid, under decennier, där vi ska betala för räntehöjningar och företagens avkastningskrav. Hur är detta rimligt, Jan Jönsson?

Anförande nr 106

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Som jag sa: Om vi riskerar vår kreditvärdighet höjs räntan på all upplåning – för bostäder, för trafikinvesteringar och för olika lokalinvesteringar totalt sett. 1 procents högre ränta innebär 650 miljoner kronor direkt på driftbudgeten.

Sedan tror inte jag heller att stockholmarna gav ett mandat som innebar att man ska försena renoveringen. Det har jag ganska svårt att tro eftersom löftet, som vi hörde från bland andra Hanna Wistrand tidigare, var att om man gick ifrån den här lösningen skulle projektet ändå kunna genomföras inom rimlig tid. Nu hör vi att det i stället blir försenat med ett år, och det är inte bra för idrottsrörelsen och förmodligen inte heller för stadens ekonomi.

Anförande nr 107

H a s s a n J a m a (V): Ordförande! Snacka om att skapa dålig stämning här när man inleder en debatt som vi har haft väldigt många gånger! Men jag har frågor till bland andra Moderaterna, som jag inte har sett här. Karin är ju här; det vet jag. När ni valde de här lösningarna på hyresavtal – varför valde ni bara en aktör? Varför gick inte det här ut till flera aktörer, så att vi kunde få det bästa hyresavtalet?

Min fråga till den tidigare majoriteten, bland andra det tidigare idrottsborgarrådet, är: Varför valde vi bara upplägget med Nystad?

Anförande nr 108

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande! Det vet ju du också, Hassan, att det finns olika modeller man kan använda sig av. Det är klart att man kan använda sig av modellen att göra en upphandling. Men som debatterades tidigare här i kväll vet vi att upphandlingsverktyget inte alltid är helt enkelt. Vi har nu sett att bolag och förvaltningar inte kommer att kunna dela ut några julklappar, bland annat, för att de här regelverken är så otroligt fyrkantiga.

När man har det upplägg som vi hade innan fullmäktige fattar beslut i kväll har vi haft möjlighet att förhandla. Den möjligheten har man inte på samma sätt när man gör en upphandling på det traditionella sättet. Man kan göra olika val, och man kan välja det här sättet att kunna förhandla och därmed få en bra deal, som vi tyvärr nu inte kommer att kunna se.

Anförande nr 109

H a s s a n J a m a (V): Okej, så du menar nu att vi hade flera alternativ men att vi valde den här modellen för att det var en förhandling? Därför lade vi alltså inte upp det på fler aktörer som var intresserade. Det var alltså inte bara en aktör? Jag vet att du inte kan svara på det. Men vet du vad, Karin Ernlund? Det här kommer att gå jättebra. Stockholmarna får Brännkyrkahallen, som kommer att renoveras, och de kommer att vara nöjda med det. Vi kommer att finansiera, och vi kommer att äga den.

Anförande nr 110

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Jag skulle bara vilja ställa en fråga till den nya majoriteten. Om vi behöver bygga 27 idrottshallar fram till 2030 innebär det 3,8 hallar per år. Kommer ni att göra det?

Anförande nr 111

H a s s a n J a m a (V): Ja, vi kommer att göra det. Vi kommer att bygga vår idrottsanläggning, och vi kommer att behöva följa vår idrottsstrategi. Och vi har redan påbörjat den, så pass mycket att vi lägger en idrottsmiljard som bland annat ska finansiera de anläggningar som ska byggas. Sedan får vi se längre fram vilka områden det blir. Jag tycker fortfarande att vi behöver hitta lösningar där vi kan göra om befintliga områden till idrottshallar. Jag tror inte att det bara är lösningen att bygga nytt med vår brist på anläggningar. Vi har en strategi som antogs förra mandatperioden, och den kommer den här majoriteten att följa så gott det går.

Anförande nr 112

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Men vad bra – det tackar vi mycket för! Det tar vi som ett löfte: 3,8 hallar per år fram till 2030 från den nya majoriteten. Det ska bli väldigt spännande att följa detta.

Ni för ofta fram det här med Kommuninvest som ett argument för ett totalt kommunalt monopol på samhällsservice. Därför vill jag i sammanhanget nämna att Kommuninvest alltså är en aktör som har som sin uppgift att låna ut pengar till kommuner och regioner. Jag tror att det dras väldigt många förenklade slutsatser i en mycket komplicerad fråga. Sedan ska jag inte ge mig in i diskussionen om OPS, för då blir det inget julbord i kväll.

Anförande nr 113

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande, fullmäktige! Det stämmer att Stockholm har en enorm skuld till idrottsbarnen och föräldrarna i Stockholm när det kommer till anläggningar. Det råder en stor anläggningsbrist. Något som den förra majoriteten gjorde bra var att ta fram strategin för anläggningar. Den hänvisade man just till här. Det är en hel del anläggningar som det råder brist på, och det pratade vi mycket om under fullmäktigedebatten förra gången.

Jag vill verkligen understryka att om det är någonting som det rödgröna styret nu gör med budgeten så är det att satsa på idrotten. Det är just för att börja betala av skulden

vi gör det. Vi vill inte ta några genvägar som kommer att innebära högre kostnader för stockholmarna med de här privatiseringarna och det de skulle innebära. Vi vill att staden ska behålla rådighet över sina idrottshallar så att vi kan vara säkra på att vi kommer att kunna bedriva mycket idrott i den här staden även i framtiden. Vi vet också att det här är det ansvarsfulla att göra för ekonomin.

Därför gick vi fram med en idrottsmiljard, som vi klubbade förra veckan. Det är en idrottsmiljard i investeringsbudgeten som vi tillför, och det är inget annat parti som har gått fram med en sådan – inte ens på den där sidan av salen. Det gjorde vi i det rödgröna styret. Det är just en tydlig signal till Idrottsstockholm om att vi kommer att satsa på idrotten. Vi kommer att satsa på att bygga nya anläggningar. Vi kommer inte att kunna bygga bort den anläggningsbrist som har hopat sig under många år i den här staden, men vi tar ett viktigt steg genom investeringsbudgeten, där vi tillför 1 miljard extra till idrotten. Det är jag väldigt glad för.

Det ärende som vi behandlar just i kväll handlar om en försäljning av en idrottshall, Brännkyrkahallen, som kommer att behövas för gymnasieskolans verksamhet, som har en idrottsinriktning, precis som vi var inne på. Föreningarna behöver denna hall för att Stockholm ska kunna vara en stark idrottsstad framöver. Då är det viktigt att vi behåller hallen i egen regi. Det är det vi ska fatta beslut om nu. Vi vill behålla Brännkyrkahallen i stadens regi, och vi kommer att påbörja renoveringen. Den försenas med ett år, men vi ser till att under den här tiden hitta en bra dialog med föreningarna och förvaltningen för att få bra evakueringslösningar så att verksamheten inte drabbas.

Med det vill jag återigen yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 114

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande! Du använder något slags skrämsel här, Maria-Elsa, och pratar om rådigheten över hallen. Vår sida har varit tydlig hela tiden. För oss har det hela tiden varit självklart när vi ingår den här typen av avtal med privata aktörer att staden ska ha rådighet över hallarna, att det ska vara nolltaxa och att vi ska bygga och investera för föreningslivet.

Men det låter inte som att det är helt självklart för dig, Maria-Elsa, att när en privat aktör bygger en idrottshall ska rådigheten över hallen vara stadens och att den ska upplåtas till föreningslivet. Är det så att det här inte är en självklarhet för er? I så fall undrar jag hur det kommer att bli med Slakthushallen, som är en hall som er majoritet tog fram till fullmäktige och som vi fattade beslut om när du var ordförande för idrottsnämnden.

Anförande nr 115

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Vi gick till val på att tillföra 1 miljard i investeringar till idrotten. Vi gick också till val på att stoppa OPS-upplägget, som har fått mycket kritik. Vi fick stockholmarnas förtroende att göra just det, och detta är ett beslut i den riktningen. Vi stoppar försäljningen av Brännkyrkahallen, för man förlorar rådigheten när en annan aktör, en privat aktör som inte är staden, ska få äga verksamheten och

hallen. Då är det den aktören som kommer att kunna bestämma vad som händer i hallen och vilken verksamhet det är som ska bedrivas. Det är viktigt för oss att vi försäkrar oss om att vi har rådighet över våra hallar. Därför tycker vi att det är viktigt att vi stoppar försäljningen av Brännkyrkahallen.

Anförande nr 116

K a r i n E r n l u n d (C): Eftersom jag inte kan begära kontrareplik, Maria-Elsa, gör det här replikskiftet mig än mer förbryllad kring hur vänstermajoriteten ser på Slakthushallen. Det är en hall som vi fattade beslut om att en privat aktör ska bygga och drifva i Slakthusområdet. Vi fattade beslut på det första fullmäktigesammanträdet när ni hade tagit över makten och när du var ordförande för idrottsnämnden.

I det som du just sa låter det som att det är en förutsättning att staden ska äga alla idrottshallar för att föreningslivet ska kunna verka i dem. Det låter som att det är staden som måste äga hallarna för att vi ska ha nolltaxa i hallarna. Jag tror därför att det är väldigt många nu som undrar hur det kommer att bli med Slakthushallen. Har ni inte tänkt att den hallen byggs för barnen som ska bo i Slakthusområdet och att den byggs för att föreningslivet ska ha tillgång till den? Det du just sa låter som att ni tänker helt tvärtom med denna anläggning.

Anförande nr 117

O r d f ö r a n d e n : Jag vill påpeka att debatten handlar om Brännkyrkahallen och inte om Slakthushallen – innan vi fördjupar oss alltför mycket i den.

Anförande nr 118

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Jag tänkte inte krypa in alltför långt i den, men jag vill bara försäkra Karin att hon kan vara lugn. Det här borde du kunna förstå, Karin. Om vi sluter ett avtal med en privat aktör om att få hyra hallen för att bedriva den verksamhet som staden vill bedriva där har vi tillgång till hallen för att bedriva verksamheten under den tid som avtalet löper. När avtalet löper ut har vi inte rätt att kräva rätten till hallen. Det är det som det beslut vi fattar i kväll här i fullmäktige om Brännkyrkahallen handlar om. Det handlar om huruvida staden ska fortsätta att ha rådighet över Brännkyrkahallen och över den verksamhet som vi vill bedriva. Vi tycker att vi ska det, och det tyckte uppenbarligen stockholmarna också.

Anförande nr 119

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande! Det här replikskiftet gör mig än mer förbryllad. Det är ju precis det här vi har gjort när det gäller Slakthushallen: Vi har skrivit ett avtal med en privat aktör som bygger hallen och som drifvar den, och sedan låter vi föreningslivet bedriva verksamhet i hallen. Det är precis samma upplägg som med de tre nya fullstora hallar som vi redan har fattat beslut om ska byggas i Midsommarkransens gymnasium. Det är precis samma upplägg som gäller för det ärende som vi behandlar i kväll, som ni vill avbryta.

Jag tror fortfarande att det är väldigt många som undrar hur vänstermajoriteten ser på till exempel Slakthushallen. Ska nolltaxan inte gälla där? Kommer inte föreningslivet att ha fullt tillträde till hallen? Du har ju just hållit ett brandtal för att det är ett väldigt dåligt upplägg som riskerar att leda till att vi inte har rådighet över hallen.

§ 16 Projekt Renovering och utveckling av Kampementsbadet, Norra Djurgården 1:1

Anförande nr 120

H a n n a W i s t r a n d (L): Hej! Jag begärde ordet för att lyfta upp att alla vi som sitter i idrottsnämnden ska komma ihåg att hålla utkik efter att detta verkligen kommer med i projektet, för det är ett bra projekt. Men vi vill alltså se till att säkerställa att tillgängligheten i projektet blir av och genomförs.

Det finns också ett gym där i dag som inte riktigt är inskrivet i projektet. Det är ganska oklart. Vi vet alla att Stockholm inte behöver färre spontanidrottsytor, utan vi behöver fler. Därför behöver vi säkerställa att gymmet får vara kvar i projektet.

§ 19 Projekt Cykel Riddarholmskanalen

Anförande nr 121

Borgarrådet *S t r ö m g r e n* (MP): Stockholm ska vara en ledande cykelstad. Stockholm ska vara en stad där alla som vill ska kunna cykla enkelt, tryggt och säkert. Målet är också att infrastrukturen hela tiden och successivt byggs ut för att skapa ett sammanhängande nät så att det också blir lätt att orientera sig som cyklist. Stockholm är en stad uppbyggd av väldigt många olika öar, och det är, inte minst när man planerar för cykling, någonting man ibland upptäcker är ett problem. Det är väldigt mycket trafik som, inte minst precis som tågtrafiken, ska gå igenom en getingmidja. Så skulle man kunna se Gamla stan: som alla cyklisters getingmidja.

Det är väldigt stora flöden på Skeppsbron och på Munkbron som passerar dagligen. Längs den västra sidan, det vill säga Munkbron och Riddarholmskanalen, passerar dagligen omkring 15 000 cyklister. Varma sommardagar kan det vara betydligt fler än så. Det uppstår något som annars är ganska ovanligt för cyklister, nämligen köproblematik.

Den infrastruktur som vi har där just nu brister utifrån ett utrymmeshänseende. Man får helt enkelt inte plats. Den brister också i säkerhetskänseende, för när man som cyklist kommer ifatt cyklisten före en tvekar man först om man vill köra om. Till slut kanske man gör det, och då måste det gå väldigt fort för att det kanske kommer en cyklist i motsatt riktning – emot en, helt enkelt. Den lösning som finns just nu är alltså otrygg och olycksdrabbad. De senaste fem åren har det skett ungefär 15 måttliga eller lindriga olyckor, men det är ändå för mycket när det bara handlar om en cyklist som vill köra om en annan.

Det förslag som vi nu har och som kommunstyrelsen har lagt fram skapar ett fullvärdigt cykelstråk som uppfyller de riktlinjer som nyligen uppdaterats i stadens reviderade cykelplan. Men det finns fler saker än bara mängden cyklister vi behöver ta hänsyn till på det här stället, till exempel att det här är en av våra mest känsliga och mest historiska miljöer. Den går mitt igenom Stockholms historiska centrum. Därför har man behövt ta hänsyn till det när man har byggt eller planerat för cykelbanan. Man har utformat detta med en medvetenhet utifrån kulturmiljön.

Man har i den här processen tittat på alternativa dragningar. Det är ett antal olika, men det här alternativet bedöms ge bäst framkomlighet för cyklister och gående och bussresenärer. Samtidigt påverkar det kulturmiljön så lite som det bara går. Vattenspeglarna på det här stället i Stockholms innerstad är av riksintresse. Förslaget har därför utgått ifrån en konsollösning, där man minimerar påverkan på vattnet. Man fortsätter att låta vatten kunna flöda under cykelbanan.

Eftersom det är så stora flöden av cyklister som går här kan man enligt de, emellertid rudimentära, samhällsekonomiska modeller som finns påvisa en väldigt hög samhällsnytta. Man brukar räkna samhällsnytta på nygenererad cykeltrafik, men i det här fallet är det snarare så att man undviker risken att de som i dag cyklar där kommer att sluta att cykla där för att de tycker att det är så smalt och besvärligt. Och i sådana

projekt är samhällsnyttan väldigt lätt att påvisa, för då kan man mäta tidsvinsten för varje individ som i dag cyklar och inte kommer fram så snabbt som den skulle kunna göra. Även om man inte har gjort en fullskalig beräkning kan man med största sannolikhet bedöma att det här har stor samhällsnytta.

Ärendet är alltså angeläget. Det höjer säkerheten och tryggheten, och i framtiden kommer detta också att bindas samman med en cykelbro som byggs inom projektet Slussen. Det här kommer att vara ett av de bärande stråken genom Stockholm på ett av Sveriges mest belastade cykelstråk.

Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 122

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige! När jag cyklade hit i dag cyklade jag som så många gånger förut längs med Munkbron och längs med Riddarholmskanalen. Jag stålsatte mig som vanligt och bad en liten tyst bön att jag inte skulle få ett möte av någon bred lådcyklist just där nere där det är som allra smalast.

Det här är, som borgarrådet berättade, ett väldigt väl använt cykelstråk. Det är oerhört viktigt för stadens cyklister. Och det är inte bara trångt, utan ibland har också underlaget varit dåligt. Det finns en skarv mellan asfalten och stenarna, där man kan fastna med sitt cykeldäck. Man måste anpassa sig till det. Det finns också ett farligt räck med uppstickande spetsar som man kan slå sig på. Det är precis en sådan cykelmiljö som *inte* inbjuder till mer cykling.

Det här är inte bara ett av de viktigaste stråken, utan det är också det svåraste rent tekniskt. Nu har man under den tidigare mandatperioden jobbat fram ett väldigt bra förslag som förbättrar förutsättningarna för cykel och som kommer att lyfta hela området väldigt mycket. Det kommer att innebära en helt nödvändig kapacitetshöjning, för den cykelbro som kommer att komma från Slussen kommer att mata in nya cyklister och underlätta så att man minskar flaskhalseffekterna av Gamla stan för cyklingen.

Vi vet att ökningen av cyklister kommer att fortsätta. Det är inte bara det att allt fler upptäcker hur bra det är för miljön och den egna hälsan att cykla, utan det beror också på att vi satsar på de här infrastrukturprojekten. Det är det som gör att fler vill cykla. När det här sedan är färdigt är det viktigt att vi också norr om Riddarholmshuset fortsätter att utveckla en bättre cykellösning än vad som i dag finns på Vasabron för en koppling till Tegelbacken.

Det är inte bara det att det blir fint, utan det som är bra med det här cykelstråket rätt genom staden är att det inte är ett kombinerat gång- och cykelstråk. I och med att det är ett renodlat cykelstråk minskar konfliktrisen. Det är viktigt komma ihåg det vid sådana här lösningar.

Vi i Centerpartiet har drivit fram en stor del av de satsningar på cykling som har gjorts under de senaste mandatperioderna. Det var vi som började med en cykelmiljard för ett antal mandatperioder sedan, och vi är väldigt, väldigt glada för att det här fortsätter

och att vi nu har kommit så långt att vi faktiskt göra något åt den här trånga passagen. Vi är stolta och glada, och många i oppositionen, den gamla majoriteten, är glada. Borgarrådet och den nya majoriteten är glada, men gladast av dem alla har stockholmscyklisterna anledning att vara.

Anförande nr 123

G a b r i e l K r o o n (SD): Vi tycker generellt att investeringsprojekt i trafiken ska syfta till att främja framkomligheten där den är efterfrågad. Det kan mycket väl vara så att framkomligheten är förhållandevis dålig just på den här leden och att det krävs en breddning eller en upprustning. Men det jag känner mig tveksam till i underlaget är sättet det här är presenterat på.

Man kan tycka när vi pratar om stora trafikinvesteringar och när man ändå måste spara 82 miljoner kronor att det är en väsentlig investering och pengar som skulle ha kunnat gå till andra ändamål, inte minst när vi har haft en diskussion här om kreditvärdighet och de möjliga problemen kring detta. Men den ekonomiska analysen och även trafiksäkerhetsanalysen är obefintliga och obefintligt underbyggda i underlaget.

Borgarrådet pratar om samhällsnytta. Men samhällsnyttan är inte beskriven kvantitativt i underlaget, utan det förs generella resonemang om att det finns en uppfattning om att det kan vara trångt och så vidare. Men det finns ingen konkret analys som har gjorts av hur det här till exempel förbättrar framkomligheten i minuten. Hur minskar det här olyckorna på stråket? Hur skulle det kunna leda till att fler väljer cykeln i stället för ett annat trafikslag?

Jag tycker att man framför allt måste jämföra olika typer av cykelinvesteringar. Det här handlar ju inte om cykel och bil, utan det handlar om upprustning av Riddarholmskajen eller om satsning på en annan cykelled. Våra pengar är begränsade, och då tycker jag att vi behöver gedigna och ordentliga analysmaterial innan vi åtar oss sådana här investeringar. Det handlar inte bara om generella åsikter och uppskattningar om att det kan bli bra men att det också kan bli sämre.

Därför tänker vi sverigedemokrater principiellt föreslå att man återremitterar ärendet och återkommer med en mer gedigen samhällsekonomisk analys där man tydligt motiverar varför de här pengarna och det här investeringsprojektet är berättigat. Det är alltså 82 miljoner kronor. I stället skulle man kanske kunna satsa på en alternativ åtgärd. Jag tror att vi måste börja arbeta mycket mer genom att mäta effekter och mäta kostnader i trafikinvesteringar – inte bara investera i cykelvägar för att vi *tror* att det kommer att bli bättre.

Anförande nr 124

U l f W a l t h e r (S): Hej! Du eftersöker bättre underlag. Det framgår av underlaget att detta är en olycksdrabbad sträcka. Den är otrygg, och den är smal. 15 000 cyklister passerar per dygn. Det här är inte någon subjektiv uppfattning eller känsla, utan det är fakta som ligger på bordet.

Investeringsutgiften är specificerad. Det finns en investeringskalkyl nedbruten på år, då investeringen ska tas. Det framgår av en analys hur kassaflöden och investeringsutgifter inklusive påslag ser ut. Det framgår också av trafiknämndens förslag att man har beaktat förändringar, bland annat i brofästet vid Riddarholmen, ur kulturminnessynpunkt. Men det handlar också om att man har tagit en viss höjd för kostnadsökningar med anledning av samhällsläget. Det här är ett väl underbyggt förslag.

Ni kritiserar förslaget känsla i ert förslag till beslut. Jag är glad att vi fattar beslutet på professionella tjänstemäns förslag i stället för på känsla.

Anförande nr 125

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag har suttit i trafiknämnden i Region Stockholm i fyra år. Där har vi jobbat med väsentligt mycket större projekt, och jag kan säga att de är mycket bättre underbyggda än det här projektet.

Så här ligger det till: Ja, det stämmer att det finns generella analyser och generella utsagor om att det är förhållandevis dålig framkomlighet och att stråket är förhållandevis olycksdrabbat. Däremot framkommer ingenting om de positiva effekterna. Vi vet inte hur framkomligheten ökar, till exempel hur många minuter restidsvinning som finns under olika timmar på dygnet för en cyklist. Vi vet inte heller hur trafiksäkerheten påverkas och hur många skador eller olyckor som kan undvikas. Vi har ingen aning om dessa variabler. Och det är ändå de här variablerna, framkomligheten och trafiksäkerheten, som vi betalar pengar för. Men ni har ingen aning, utan ni bara tror och hoppas att det här blir en cykelinvestering – precis som i all annan politik, där ni tror och hoppas att saker ska leda till någonting utan att ha konkret underlag för det.

Anförande nr 126

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Det brukar sägas att politik är att vilja. Men ibland kan även samhällsekonomiska beräkningar vara att vilja, för de bygger alltid på en rad antaganden om hur resandet förändras. När det kommer till samhällsekonomiska beräkningar för cykelsatsningar finns en bekräftad eller vedertagen utmaning, för det finns bara ett och samma tidsvärde för all typ av cykelinfrastruktur oavsett hur bred banan är och oavsett trafikvolymen. Den största nyttan uppstår när tidsvärdena förändras, eftersom hälso nytta är svår att mäta.

På detta stråk, som kanske är Stockholms och Sveriges näst mest belastade stråk, finns väldigt många cyklister som kommer att få en snabbare resa. Om man slår ut det tidsvärde som man har i Asekmodellerna som kommer från Trafikverket finns det få sätt att komma till någon annan slutsats än att det här är en mycket samhällsekonomiskt lönsam satsning.

Anförande nr 127

G a b r i e l K r o o n (SD): De tidsvärden som du pratar om har inte redovisats, vilket är beklagligt. Missförstå mig rätt: Jag är inte negativ till cykelsatsningar i

grunden, utan jag ifrågasätter bara vilket effektunderlag vi baserar oss på när vi gör den här satsningen. Det kan också finnas andra trafiksatsningar som kanske är ännu mer prioriterade och som leder till minskade skador, ökad trafiksäkerhet och bättre framkomlighet. Det har vi ingen aning om. Det enda vi vet i dagsläget är att den här vägen är förhållandevis, ibland, olycksdrabbad och att det ibland uppstår trängsel. När det däremot gäller vilken effekt detta får, om det leder till ökad cykling eller om det leder till färre skador, kan vi bara hoppas. Frågan är då: Är de här färre skadorna och den ökade cyklingen värda 82 miljoner? Är den ökade framkomligheten värd det? Det har vi ingen aning om.

Anförande nr 128

M i k a e l V a l i e r (KD): Fru ordförande! Det är inte bara som liberal man kan känna sig kluven. Även som kristdemokrat kan man vara kluven emellanåt. Det här är just ett sådant ärende där jag har känt mig kluven under hela tiden. Det finns ett tydligt uppdrag från politiken till trafikkontoret att säkra upp den här cykelsträckan, för den är olycksdrabbad, och den är mycket trång och obehaglig.

Jag hade föredragit att man hade dragit på med den andra förslaget och kört en rak bana längs med Centralbron i stället. Kanske hamnar man där en vacker dag, men det tycks vara väldigt långt dit. Därför var det här det alternativ som fanns. Egentligen behöver man komma bort från den där kroken runt Riddarhuset, för den är inte nyttig för cyklisten. Många genar där, och det skapar nya incidenter hela tiden. Jag har drivit på för att man åtminstone inte skulle ta bort alla parkeringsplatser, men vi får väl se hur det blir med den saken.

Vi har också ett dilemma i och med att remissinstanserna säger: Skydda Stockholms vattenspegel! Den där vattenspegeln är riktigt sunkig som den är. Det är ärligt talat inte mycket till vattenspegel att skydda. Det är grunt, och det är dyigt och slemmigt. Sedan har vi den här triangeln längst borta vid spetsen, där man ska göra lite terrassering och så vidare. Men man får inte göra det för trevligt så att det drar dit folk som man inte vill ha där. Vill man ha vattenspegel? Bränn då bort hela triangeln, bredda på cykelvägen, strunta i triangeln och gör vatten av alltihop! Det är ett dilemma att staden har skyddade platser som ändå ingen gillar. Vi behöver skydda vattenspeglarna där det är vackert. Då får man gräva ut, men det går inte, för det är tunnelbana under.

Vi har alltså ett problem här. Vi behöver skydda cyklisterna så att vi inte krockar och slår ihjäl oss. Samtidigt lägger vi massor med pengar på att göra den lilla triangeln betongyta trevlig, men inte för trevlig. Där hade man kunnat lägga buskar i stället, så hade man sparat en hel del. Men jag tänker inte bråka om just det här beslutet, utan vi kör på det.

Anförande nr 129

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! Jag har cyklat hela livet, men 1994 sålde jag min bil och började cykla mer fanatiskt. Jag satte mig och räknade och gjorde ett överslag av hur många gånger jag har cyklat på den där banan, och om man räknar lågt

har jag cyklat 4 840 gånger på detta cykelstråk. Jag tycker att det är rätt kul att det är smalt, men jag förstår att det är obehagligt för de allra flesta.

Jag tycker verkligen att det är jättebra att breddningen av cykelbanan blir till. När man tittar på bilderna ser man de små piggarna som Linus tog upp här tidigare. De är faktiskt med i det nya förslaget, så det är väl någonting man kan skicka med till trafikförvaltningen. De borde se på det här piggarna, och det är likadant med det räcke som går norr om Riddarhuspaviljongen. Det är ett ganska nytt räcke, men man har ändå riktat de otäcka delarna, som sticker ut och är vassa och fyrkantiga, åt cykelbanans håll. Det som är slätt har man riktat mot bilarna. Det är inte helt bra, utan här måste trafikförvaltningen tänka till när man beställer saker av underentreprenörer.

Jag tycker att det här är ett väldigt bra förslag. Det är väldigt snyggt, och det kommer att bli helt fantastiskt. Möjligen kommer folk att cykla ännu fortare där än de gör i dag, så det återstår väl att se hur många fler olyckor som kommer att ske på grund av det i stället för om det hade varit smalt och folk tar det lite lugnare i svängarna. Men i grunden är detta bra.

Däremot är jag lite orolig för att man hela tiden ska försöka hitta en konflikt med bilarna. Det som togs upp i ärendet på aprilnämnden, för drygt ett halvår sedan, gällde att man ska ta bort ett antal parkeringsplatser. Det är också rätt onödigt, för platsen är stor. Det är väldigt stora dödytor, och det är inget ställe som folk står och hänger på. Det är norrläge, det är kallt och blåsigt och det dundrar från vägen. Det är mycket annan typ av störande moment där som gör att det inte är något mysigt ställe. Jag tycker att man ska behålla så många parkeringsplatser som möjligt och att förvaltningen fortsättningsvis helt enkelt ska redovisa hur man ska ersätta de parkeringsplatser som försvinner. De andra parkeringsplatser som man eventuellt kan peka på, längre österut på kajen, är riksdagsledamöternas parkeringsplatser. De är avsedda just för riksdagsledamöter.

Vi kan inte ha en stadsdel där vi förbjuder vanliga bilar och bara låter folk med elbilar köra, för det är väldigt dyra bilar. Vi kan inte skapa en stad som bara är till för väldigt rika människor och för riksdagsledamöter. Då får vi en elitstad som bara vissa kan bo i, och inte alla. Även folk med låga inkomster måste kunna bo i staden.

§ 25 Mötet avslutas

Anförande nr 130

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Ordförande, borgarråd, fullmäktigeledamöter! Jag vill absolut inte hindra någon från att gå direkt till julbordet, men jag tänkte bara komma med ett litet budskap om kärlek i juletid.

Nu stundar äntligen juletid och ledighet,
det gäller såväl oss i opposition som er i majoritet

Själv längtar jag att för barnen få läsa julesaga,
Men först måste jag traditionsenligt här inne få klaga

För säg mig: Var är julpyntet på skolans gård
som varje jul gnistra och glimma?
Och vad gör ni med de bolag i äldrevård
som ger omsorg under midnattstimma?

Om detta och mycket annat må vi vara oense i sak
men låt oss lägga det åt sidan och fokusera på julstök och bak

Men först vill jag tacka ledamöter och tjänstemän för denna period
Hoppas ni efter jul har energi för en ny episod

För denna mandatperiod är långt ifrån slut
vi filar redan på massor av vassa förslag till beslut

För även när snön lyser vit på taken
ska ni veta att oppositionen alltid är vaken

God jul på er!